

Рік XVII. Нью Йорк, Четвер, 9-го Грудня 1909. Число 48

Vol. XVII New York, N. Y. Thursday, December 9, 1909. No. 48

Від Головного Уряду Р. Н. Союзу в Америці.**Розмет Р. Н. С. за місяць Падолист 1909**

Розхід за місяць Падолист с. р. е. За померших членів або їх жень і за випадки каліцтва.

Від.	10. Варіан Павло, ум. 8.10, 1909.	\$1000.00
"	53. Гохман Франц, ум. 25.10, '09.	1000.00
"	208. Габор Михайл, ум. 31.10, '09.	1000.00
"	46. Свистович Василь, ум. 4.11, '09.	900.00
"	222. Боївка Гриць, ум. 5.11, '09.	500.00
"	203. Савіцький Ник. ум. 7.11, '09.	500.00
"	1. Клебан Мих. ум. 6.11, '09.	1000.00
"	42. Мотар Дом. ж. Ник. ум. 4.11, '09.	400.00
"	58. Дзюба Кат. ж. Юрія, ум. 15.10, '09.	400.00
"	133. Галущка Кат. ж. Іоана, 5.11, '09.	400.00
"	92. Личук Григорій, утрата обох ніг	1000.00
"	132. Ванчак Йосиф, утрата руки	200.00
"	154. Демко Іван (стар.) утрата ока	200.00
"	62. Бодак Діонізій, утрата ноги	200.00
"	81. Пашкевич Френк, нев. хоробу	100.00
"	104. Шкирпан Гнат, " "	100.00
"	85. Романюк Мих. " "	100.00

Виплачено за помози на суму	\$9,000.00
Платня головних урядників за Падолист	190.00
Адміністрація Союзу за Падолист	127.53
Друк. „Свобода“ за друки для Р. Н. С.	446.07

Весь розхід виносить \$9,763.60

Розмет платить 10,598 членів на ціле посмертне (кождий по 86 цнт.) і 1517 членів на пів посмертного (кождий по 43 цнт.)

Крім того кождий член платить за орган „Р. Н. Союзу“ по 10 центів, на Резервовий Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центі, на Фонд Бідних по 1 центі.

Член на ціле посмертне платить 1.00 дол. а на половину посмертного 57 центів.

А. Шаршонь, гол. касієр. С. Ядловский, гол. секр.
Дм. Капітула, гол. предсід.**Відозва****до всіх П. Т. Членів і членниць Р. Н. Союзу в Америці.**

Головна Конвенція в Філадельфії, Па., ухвалила і припоручила Головному Уряду Р. Н. Союзу за-провадити особне діловодство що до малолітніх членів нашої організації, т. зв. „Руський Молодечий Союз“. З касового звіту, поміщеного в 45 ч. „Свободи“ бачимо, що сей Молодечий Союз розпоряджає квотою: \$5,691.71. Коли возьмемо під розвагу сю обставину, що Матерний Союз числить 258 відділів і виказує ся капіталом в сумі \$54,117.30 — то прийдемо до не дуже веселого заключення: що каса Молодечого Союзу вельми ще скромненька. З сього зіставлення видно, що наша старша суспільність не оікує ся як слід молодим поколінням, що занедбує свої обовязки супроти тих, котрі становлять нашу будучність.

Я не буду розводити ся тут над обовязками батьків зглядом дитий, над повинністю старших зглядом молодших. Я тільки зі становища свого уряду почую ся до обовязку звернути увагу всіх компетентних чинників, що ми замало піклуємо ся нашими рідними дітьми, що замало дбаємо про будучу долю нашої Американської Руси.

Місячна вкладка до „Молодечого Союзу“ виносить 25 центів. Чи се може за багато? Алеж за того мізерного кводра дає наша Організація два рази більше посмертне, ніж яка небудь Insurance

Сотрапу! Коли ще возьмемо під розвагу, що гуртувати дівчорі в однолітнє Товариство, в одну національну родину, се навіть патріотичний обовязок тямучих людей, — то як нам пояснити байдужність нашого загалу до такої жизненної справи? Або ми не вміємо розумно рахувати, або не любимо своїх рідних дитий і свого рідного народу. Чомуж ми такі нещесливі? От коли-б так кождий відділ Р. Н. Союзу придбав тільки одного малолітнього члена, а вже Молодечий Союз побільшив би ся відразу о 258 нових членів! А чи се так тяжко? Чи деякі наші відділи не могли би вишукати легко по кілька або й по кількнайцять членів до діточої Організації?

Ми Русини могли би зробити немало добра для рідної справи, коли-б так у нас — даруйте за смілість — трошки доброї волі і дрібку терпеливості та витривалості.

Що-б заохотити наших людей до присднування нових членів для Руського Молодечого Союзу, що-б хоч в малій часті винагородити їх труди, ми, Головні Урядники Р. Н. Союзу, призначуємо на се три нагороди: \$15.00 дол., \$10.00 і \$5.00 дол. Хто з наших славних Союзовців в протягу трох місяців: децембра, януара і фебруара придбає для Молодечого Союзу найбільше число членів, дістане першу нагороду: \$15.00 дол., другий з ряду що-до великості числа придбаних членів получить \$10.00 дол., а третій \$5.00 дол. Братя і Сестри! До діла! Не забувайте що конкурс замикає ся з днем 28. фебруара (лютого) 1910 р. Кому з Вас пощастить ся дістати сі нагороди у свої руки?

Високопреподобних Отців Духовних прошу горячо на отсім місці, що-б зволили ласкаво пояснити своїм прихожанам моральні і матеріальні цілі отсего конкурсу і заохотили батьків та материй до вписування своїх діточок до „Руського Молодечого Союзу“. Не менше прошу о сю прислугу всіх П. Т. Урядників Місцевих відділів Р. Н. Союзу і всіх добромислячих людей, що бажають добра своїй рідній справі. Помагай Боже всім трудівникам на ниві народного відродження.

А. Шаршонь,
Головний Касієр Р. Н. С.**Оголошене**

Отсим подає ся до загальної відомості, що Вратство сьв. Ліії Пророка, від. 40 Р. Н. Союзу, зістало виключене з Організації Р. Н. Союзу, за переступлене § 247 і 251. Стат. Р. Н. Союзу.

McAdoo, Ра., Нов. 24. 1909 р.
Д. Капітула, предс. Тео. Лабовський, секр.**Наша кольонізація.**

Статя п. Кирилюка про Мексик заслугує на увагу і не повинна прогомоніти безслідно. Справа се не такого рода, щоб над нею з легким серцем і байдужно перейти до порядку денного. Вже і давніше говорено у нас багато про потребу кольоній, але якось не складалось. Нині надає ся спосібність і то відай несогірша, тож варто над сим ділом добре подумати, а роздумавши, братись жваво до роботи, щоби Русин не був все пізній.

Отож поперед всего поставмо запит: Чи треба нам тут в Середній Америці своїх кольоній? Мабуть нема такого, що відповіби, що не треба. Їх треба під кождим взглядом так національним як і економічним. І так що до національного боку, то як кожда иньша, так і наша нація найліпше може удержатись і принести користь для загалу лише при помочи ко-

льоній. На кольоніях живе нарід в компактних масах, звязаний ціпко народними традиціями, звичаями, привязаний до землі, тож не дасть ся так скоро винародовити, як в промислових центрах, де його заливає чужий елемент. Кольонії, то пункт опору, се національні твердині, в яких зберігаєсь характер і індивідуальність кождої нації поза межами своєї вітчизни.

Маємо вправді наші кольонії в Канаді і Бразилії, але вони за далеко і так положені, що не маємо з ними ніякого тіснійшого контакту і вони доповняють ся виключно емігрантами просто з рідного краю. А тимчасом тут, в Злучених Державах, де найбільша сила нашого народу нема до нині місця, деби сконцентрувати масову кольонізацію і сотворити нову вітчизну. За то трапляє ся Мексик. Вправді країна се нам ще не знана, але не шкодило-б розглянути ся, а то тим більше, коли — если се правда, — правитель-ство мексиканське готове заплатити кошта подорожи делегатам, що мали-би оглянути тоту обіцяну землю.

Чомуж-би не спробувати і післати туді компетентних людей, аби на місці розглянули країну.

Воно не за морями. а на границі Злучених Держав, а вже саме положенє географічне вказує, що там може бути щось придатного.

Але не лише з боку національного кольонії нам потрібні, вони ще більше користні економічно. Наш нарід працює тут в Злучених Державах в найбільшій часті в заводах промислових. Але хліб се не конче певний. Нині робота йде повною силою пари, а завтра все штапує і робітники без роботи, без гроша можуть опинити ся на вулиці та пухнути з голоду.

Фарми того не знають. Їх безробітє не гризе бо мають землю, котра їх кормить. Хотби і як велика економічна криза настала (а вона все можлива в будучности) то фермери не відчувають сего так діткливо, як фабричні робітники. Малий взір економічної кризи мали ми тут вже недавно, а може прийти ще гірше. Тому яка би то користь була для фабричного робітника, якби вони мали недалеко своїх братів, краянів приятелів на богатих фармах, котрі-би безробітних через лиху годину прийняли до себе, дали роботу і поміч взагалі. Одним словом, між фабричними містами а нашими кольоніями витворили-би ся взаїмні зносини і виміна гадок, бо се буде один і той сам нарід, лише в відмінних обставинах життя. Навкучить ся кому з фабричних робітників робота в шапі, то напише до краянів в Мексику аби йому виглядали фарму а тоті радо приймуть нового товариша. А знов схоче який фермер закоштувати фабричної роботи то йому краян найдуть роботу тут, у нас.

Отсе мої гадки, які подаю під дальшу розвагу, але разом йду крок вперед, щоби подати щось конкретного, і пропоную, щоби Русько-Народний Союз взяв акцію в свої руки. Се наша поважна і сильна Організація, найбільше покликана взяти ся за діло кольонізації.

Рівночасно запрошую до дискусії людей компетентних, так агрономів як і подібних мені практичних рільних господарів, щоби забрали в „Свободі“ голос в порушеній квестії.

Знаю, що суть тут в Америці тепер многи товариші, — сьвященники добре ознайомлені з рільною господаркою, а деякі навіть взірцеві агрономи. Тож возьмим ся спільно до діла і розвиваймо гадки, які стали на поряку днів. Самий анонс в „Свободі“ не вистане. Тут треба глибоко обдуманой, планової акції. Правда, трохи за пізно, але ліпше пізно як ніколи. Берім ся за роботу а може з тої муки буде хліб.

о. Іван Велигорський.

Богдан Хмельницький

український Гетьман.

Битва під Берестечком.

(Дальше.)

Довідавшись про те, брацлавський полковник Нечай рушив проти Поляків під Бор з 3 тисячами козаків. Потоцький післав до него післанців, спитати, на що він виступив. Нечай звелів повістаті післанців і став в містечку Красному. Настали мясниці. Козаки почали гуляти. Нечай поставив Шпаченка з сторожею в Ворошилівці. Поляки довідались, що козаки пють та гуляють. На пущене, в неділю Нечай гуляв на хрестинах. Козаки ждали Ляхів і говорили йому: „Ей, пане Нечаю! держи коника в сідлі, а шаблю під опанчею“. „В мене є Шпак, добрий хлопець. Він мені подасть звістку“, відказав Нечай сидячи з кумою за столом.

Козаки, за прикладом полковника, почали піяти. Тим часом Калиновський взяв два відділи Німців і польську кінницю, напав на Шпаченка, вирізав усю сторожу до остатнього чоловіка. Настала ніч. В Красному ніхто й не гадав про Поляків. О півночі польське військо напало на Красне, вирізало п'яну сторожу коло воріт, і отретій годині вночі ввійшло в містечко. Собаки а переляку загавкали й завили. Люди прокинулись і вдарили на тривогу. „Утікаймо, Нечаю! Ляхи в місті!“ кричали козаки. „Що-б козак Нечай утік! як можна свою козацьку славу погами топтати! Давай, Джуро швидше коня! Виріжемо всіх Ляхів до одного!“ крикнув Нечай і вискочив на свого буланого, навіть не осідланого. Козаки на улиці вже різалися з Ляхами.

— „О, та до сина-ж вражих Ляхів! Ану, хлопці, биймо їх, як курей, крикнув Нечай; кинувся на Ляхів і вибив хоругву з рук хорунжого. Козаки сікли Поляків, як капусту, люди стріляли на їх з дахів хат. На улиці лилась кров річками. Поляки подались і втікали за браму Коли се поза козаками блиснув огонь, вдарили з рушниць; то був загін польської шляхти. Шляхта набігла з другого боку в містечко і запалила хати. Знов почала ся битва. Постріляний, порубаний Нечай боронився шаблею. Козаки взяли його і оступились в замок. Нечай умер і перед смертю просив передати поклін матері. Так помер Нечай, приятель Хмельницького, та ще більший приятель народу. Він може краще від Хмельницького розумів діло в тодішній Україні, обстоював за нарід і ніколи від него не оступався.

Калиновський тимчасом почав по гайдамацьки плюндрувати українські села й городи, напав на Мурасву на Шаргород, а потім пішов на Ямполь. В Ямполі зібрався ярмарок. Наїхало багато крамарів з України, з Молдавії, з Венгрії. Пішла чутка, що Тиміш Хмельницький буде там справляти своє весілля, і купці понаносили багато вина.

Тільки що крамарі ранком почали розкладати свій крам, як посипалося в город польське військо. Задзвонили в дзвони. Люди кинулись до зброї, але Поляки вже різали людей, палили хати, грабили крам, крамарі й покупці кинулись втікати через міст; міст завалився й люди посипались в річку. Польські гайдамаки вирізали десять тисяч народу до останнього чоловіка, не оставили й дітей. Звідти Поляки пішли на Виницю. Винницький полковник, сьмілавий Богун, пімстився над Ляхами за Нечаєм. Він вийшов проти їх і зараз подався в зад, козаки почали ніби втікати і заперлись в монастирі за річкою Бутом. Але тої ночі Богун звелів порубати лід на річці, а як на воді став ранком тонкий лід, він звелів потрусити по леду соломкою. Поляки гаразд не роздивившись, рушили з цілим військом на лід, котрий заломився, а вони потонули в Бузі. Втопився і Юрій, брат Кисілів, втопилось і багато польських панів. Колиновський мало не сказався та конче хотів взяти Богуну. Він став кругом Винниці з військом і стояв кілька днів. Аж тут прибіг пан Лянськоронський з військом, утікаючи від козаків. За ним гнався уманський полковник Глух. На Поляків напав такий переляк, як під Пилявою. Вони покидали всі вози з добром награвленим в Ямполі і кинулись втікати. Козаки гнали за ними до Бога, побили тисячу панів, і відібрали їм все добро, так, що вони на Великдень під Кам'янцем їли не паску, а сухарі без соли та ще й по половині з лободою.

В той час король дав приказ, щоб посполите рушене було готове і що-б пани виступали на Волинь під Косцянтинів. Король найняв дуже добре німецьке військо. В місяцю маю, Ян Казимір виїхав до Люблина. До нього прибувало з усіх сторін польське військо. Замість Косцянтинова король поставив свій обоз під Сокалем. Він дав приказ, що-б до його поспішали польські гетьмани, Потоцький та Калиновський з Поділля.

Хмельницький виступив і собі з козаками. До його прибув з Греції коринтський митрополит Йосиф і прийняв йому від царградського патріарха меч посвя-

чений самим патріархом на Христовому гробі в Єрусалимі, і частку мощів. — З ним приїхав і архієрей з Назарета, Гавриїл, і кількох черців з гори Афона. Йосиф благословив козацьке військо і покропив свяченою водою, та навіть сам поїхав з козаками на війну.

Довідавши ся, що Потоцький рушив з Поділля під Сокаль до королівського обозу, Хмельницький післав сорок тисяч козаків з Джеджаликом навперейми. Джеджалик опізнився і не застав Потоцького під Кам'янцем. Козаки настигли Поляків аж на річці Сереті, однак Поляки відбилися і пристали до королівського війська. Хмельницький вже доходив до Тернополя, але довідавшись, що Джеджалик пропустив Поляків, вернувся і став під Збаражем де дожидав хана з ордою. Він боявся сам йти на короля. В його було небагато війська. Селяни не йняли вже віри Хмельницькому за те, що він видав їх панам і сходились не з такою охотою, як під Збаражем і Зборовом. Були й козаки, що готові були на зраду Хмельницькому. Сам хан йшов по приказу турецького султана з великою неохотою і не дуже спішився.

Тим часом пани побачили, що під Сокалем ставати табором недобре і радили королеві рушити під Берестечко, де було рівно, де була добра вода і добра паша на луках. П'ятого липня рушило польське військо, ішло помаленько по бологаному Полісся і дуже розтяглося. Хмельницькому дуже було вигідно в той час напасти на короля, та він усе ждав Татар. Польське військо перейшло річку Стир і стало на рівнині під Берестечком. В той час прибув до Хмельницького хан з Татарами. Татари були лихі на Хмельницького, між їх старшиною були навіть його вороги. Хмельницький рушив під Берестечко і заціпив по дорозі Ярему Вишневецького, що стояв з своїм військом особно від короля.

Вечером, вісімнадцятого липня Поляки вгляділи, що на полі зачорніла купа людей; то наступав перший татарський загін. Татари викликали Поляків на герць, кричали й лаляли й дражнили їх. Поляки почали вискакувати на битву. Татари примітили, що перший вбитий Татарин впав на землю головою не до польського обозу, а до татарського; то був для Татар поганий знак; вони не ждали для себе добра з гої війни. Цілу ніч Поляки не лазили з коней і ждали козацького війська. Другого дня, як тільки зійшло сонце, Поляки вгляділи неначе громові шмари, що їх жене буря: то були козаки в чорних свитах. Вони стали обозом п'ять верстів від польського табору над річкою Пляшовою. За ними прийшли й Татари. Король держав на поготовю кілька полків. Коли се десять тисяч Татар і козаків полетіло на польське військо, вони приступали на те місце, де стояли пани з посполитого рушення, що з роду і в очі не бачили війни. Пани кинулись втікати. Король післав кілька полків. Побивши ся і покинувши двіста трупів, вороги розійшлися. В той час хан стояв на горбі і роздивлявся ся кріз далековид на польське військо, і злякався, що його так багато. Він покликав своїх старших і починав радити ся, чи не покинути їм Хмельницького і не помирити ся з королем. Хмельницький побіг до хана і почав його просити і вговорювати: „Як ти мені завтра не побеш Поляків, то я завтра сам тебе відведу до короля“, сказав йому хан.

Хмельницький не журився. Вернувши від хана, він пішов вже смерком оглядати польський обоз і наглядів, що коло самої Стирі стоїть мало сторожі. — Там стояло німецьке військо. О півночі Богдан вибрав загін сьміливих козаків, звелів їм переplistи річку і напасти на військо. Німці спали, як мертві. Козаки підкралися до них і почали колоти сонних. Один Німець вмираючи дуже хрюпів, се почув один гарматний, прокинувся і випалив з гармати. Все польське військо прокинулося і піднялося. Козаки кинули ся в річку і повтікали. Від того часу Поляки вже не спали. Як тільки почало на світ благословити ся, король звелів готувати ся на битву. Він розділив все військо на три часті, сам став по середині, на правому крилі поставив гетьмана Потоцького, а на лівому Калиновського. В середині поперед усього війська стояли гармати. — Польське військо розляглося від Стирі і доходило до ліса. Всего польського війська було триста тисяч. Всі пани зійшлися ратувати Польщу, тільки ксьондзи, жінки, діти та діди зісталися дома.

Хмельницький розділив своє військо на дві половини, на козаків і на Татар. Татари стали півмісяцем, котрого ріжки закручувались назад. Поперед війська стояв козацький табір з возів у три ряди скованих ланцюгами. Він мав чотири угли, і серед того обоза стояло рядами піше військо. Козаків з усіма селянами, котрих було багато в козацькому війську, було не більше сто тисяч. Хан привів сто тисяч Татар. Король мав більше війська від Хмельницького. Хан скося поглядав на козаків, ще й до того в Хмельницького обозі було багато козацької старшини, готової на зраду козакам.

(Дальше буде.)

Поклик!

Братя Русини з Рогатинського і Бережанського повіту!

В 45 ч. „Свободи“ читались відозву Русинів з Рогатинщини, зашептались в околиці Pittsburg-a в справі української гімназії в Рогатині.

Скентонці не хотючи остати по заді своїх братів, та маючи рівнож охоту помочи своїм братям в Галичині, зійшлися на нараду і вибрали Комітет, котрий має зайняти ся збиранем жертв на згадану ціль. До Комітету увійшли: Вп. о. Пристай, Григорій Мрикало, Стефан Чулій, Максим Глух і Н. Камінський.

Кожному відомо як важною справою в життю народу суть рідні школи. Зі шкіл пливе життя народне, зі шкіл виходить та оживляюча струя, котра єсть живчиком народного життя. Має якийсь нарід рідні школи — то запевнене і його існування. Не має — він осуджений на винародовлене.

Се знають дуже добре наші старо-красві патріоти як і наші вороги. Кожному з Вас знано, як тяжко Русинам здобути було у Ляхів хоч одну свою школу давнішу а тепер ще тяжше приходиться по смерті кровопійця руського народу, Потоцького.

Русини з Рогатинщини і околиці не можуть дочекатись від краю гімназії, заснували власними силами приватну українську гімназію. На удержання її треба великої суми, а щоби ся гімназія перейшла на кошты уряду і надії нема. Школу сьмуся підперти та удержати самі Русини своїми грішми, бо інакше пропасть ся 166 дітей, котрі учаються до ньої.

Дорогі Братя! Діти учаються до Рогатинської гімназії, се діти виключно селян, та бідних зарібників. Родичі не суть в стані дати їм удержання. Поможіть їм хочби найменшими датками. Ви знаєте, як то прикро витягати руку поміч. Перед Вами стоїть більш півтораста українських сільських дітей тай кличе: „Братчику! поможи нам видобутись з темноти, з рабства, з неволі а клянемось, що за ся поміч зложимо серця свої на жертвників України та і душу свою віддамо за тих, котрі нам помогли“.

Не відтручайтеж братя маленької руки дитячої, котра просить о поміч. Поможіть тим, котрим і спаситель наш всегда помагав і помагав.

Ласкаві датки від Українців зі Скентон і околиці просить ся слати на адресу: Rev. Alex Prystay 419 N. 7th Str., Scranton, Pa. Чеки і моні-ордери просить ся писати на імя касієра Комітету — Frank Mrykalo, Scranton, Pa.

Комітет.

3 Перт Амбой, Н. Дж.

Будучи дня 23-го с. м. в Перт Амбой, мав я нагоду бути там на представленню штуки „Мужики Аристократи“, яку відіграв кружок аматорів на дохід місцевої Руської галицької Церкви Успенія Пр. Д. М. — Признаю ся, я не сподівався бачити щось подібного в Перт Амбой. Завдяки трафній обсаді роль і знаменитий режисері штуки випала як найкрасше. Між всіма пальму першества здобула собі Когутовичова (п. Зволінська), котра свою роль відіграла з такою зрозумілою річчю і з таким артизмом, що за се можна й назвати правдивою перлою або зізвздою між силами аматорськими в Америці взагалі.

Друге місце заняв п. Крицький в роли Мартинка, який дуже гарно віддавав свою родю і своїм захваленем на сцені робив дуже миле враження.

Панна Ваверчак і пані Романко обі грали добре і видно було, що досконало знали свою роль, лиш коби п-на Ваверчак мала була при співі голос трохи чистіший.

Панове: п. дякоучитель Лаврів в роли фельдфебля, п. Бажан в роли Панька, п. Степась в роли Осипа вивязали ся як мож найкрасше.

Роль жиди грав п. Кукурудза. Був се собі типовий рудий сільський і дуже підступний жидок, якого сотворив п. Кукурудза. П. Кукурудза має спеціальний дар до подібних роль, лиш в декотрих місцях, хочияч удати жаргон жидівський говорив трохи за скоро. Загалом однак вивязав ся дуже добре.

Зі співів сольових найкрасше випав спів п. Лаврова, який з великим чувством відспівував пісню фельдфебля.

Слабше троха випала роль Стефанка (п. Левків).

Окраскою представлення був послідний хор „Шановні панови і пані“. Хор сей на спеціальну арію випав в супроводі музики дуже імпонуючо — і лишив знамените враження. — Взагалі беручи вечер сей пройшов дуже мило і остане певно на довго в памяти всіх, що були на ній присутні.

Вкінці піднести належить, що мене чужого, — признаю ся, дуже здивувало, що публіка перт-амбойська, котра заповнила собою галю битком по береги, заховала ся підчас представлення надзвичайно спокійно і прикладно, як рідко де трафляло ся мені се бачити по наших представленнях американських.

Сих кілька слів уважав я за обовязок написати, аби нагородити працю аматорів і заохотити їх до нової праці і покласти за добрий примір для інших.

3 Нью-Бритейн, Конн.

Здавало ся, що довголітній неспокій, борба за своїм і розмаїті нещастя, котрі в останніх часах зависли чорною хмарою, над малою тромадом Русинів в Нью-Бритейн, Конн. — знищать нас на порох! Минав рік за роком, день за днем — а борбі не було кінця. Розписувались багато, багато московільські часописи, та брехали кілько лишень самі хотіли, — а тепер, коли вже у нас спокій та гаразд, жадна з тих брехливих шмат, не відізвесь ані словечком, будь-то-би вже змели всіх Русинів з поверхні Нью-Британської землі. — Замовкли, мов-би вже нас на світі не було. Ми на жаль наших ворогів ще жиемо, а жиемо житєм новим; ми не упали на духу, а противно борба зміцнила нас в одну непохитиму громаду, і зродила в нас жите. Не багато нас, що правда бо заледво 80 родин, а мало що більше самотних, але спільними силами дійшлисьмо до того — що в самій середині міста закупилисьмо дуже красну конеро-ву льоту за \$2.800 і з початком весни слідуєчого року, думаємо приступити до будови власного свого Божого дому і школи.

Масток сей ми віддали в покровительство Пренепорочного Зачатя Преч. Діви Марії, і переписали в правну опіку нашому Преосвященному Епископови С. С. Ортинському і його правним наслідникам.

Комітет:

о Р. Залігач,
Стефан Распан М. предс,
Ілько Герент, кас.
Іван Парилляк, Фін секр,
Юрко Зень, секр. рек.

Допись.

Дещо зі Сирентон, Па.

Члени Читальні ім. Мирослава Січинського відіграли в місяцю падолисті 2 штуки театральні, а то дня 6-го „Пан писар“ а дня 21-го: „Іцько сват“. Нарід потішив ся та набавив ся старокрасивими Іцьками-шахраями“ та писарями-дерунами, тай полинув гадкою там, за синє море, до бідної Галичини. Як раз ту хвилю використав Вн. о. Ол. Пристай, бо по представленю „Іцька свата“ промовив він до людей на тему просвіти, завизваючи до складок на приватні руські гімназії в Галичині. По промові пішов Вн. с. Пристай з панею Антоніною Гнус поміж гостей і зібрали на приватну русько-українську гімназію в Рогатині \$19.00. На ту суму зложили ся слідуєчі жертводавці:

Михайло Югас \$2.00; по \$1.00: О. Ів. Сандекий з Олифанту, Іван Зубаль і Юлія Ковальчук; Василь Булик 55 цт.; по 50 цт.: Мих. Волощук, Катерина Боровик, Павло Байко, Едвард Палевич, Сенько Дзюно, Чолій Стефан і Йос. Заноточний; по 30 цт.: Марія Дутчак і Ів. Цицик; по 25 а після якої Росія задалець: Ів. Трач, Ілько Гриш-

ко, Іван Дутчак, Вас. Гришко, Гринь Білоус, Василь Плішко, Мих. Піндзола, Кузів Марія, Юлія Музичка, Павлина Нышка, Ст. Бойко, Денис Опаля, Гр. Васирик, Мих. Нісевич, Федь Сідельник, Вас. Стельмах, Мих. Камінський, Федір Югас, Басараб, Бурдяк Мих., Дорка Головачак і Андрей Моревий. Решту зложили дрібними датками.

Читальня доложила \$1.65, за що ввільно до Красового Союзу Кредитового у Львові на книжочку 7000, рівних 100 корон.

На днях завязав ся тут Комітет до збираня жертв на приватні українські гімназії в Галичині, до котрого увійшли: Гр. Мрикало, Макс. Ілук, Стеф. Чолій і Мих. Камінський і є надія, що ті люди, як енергічні патріоти, зберуть поважну суму на ту святую ціль.

Тутешні парохіяни церкви св. Володимира зложили підчас акафисту читаного о. Пристайом \$4.90 на бідних сиріт і вдовиць по погибших майнерах в Чергу, III.

Жите Русинів в Скрентон, хотій по малу але все розвиває ся культурно: д. Кирилук взяв ся остро до аналіфаетів і хоче всіх винищити, т. є. научити їх письма, та на жаль не всі ще ідуть під його команду, бо волять по салунах „пулі“ грати, як учити ся письма, але ті що ходять пильно на науку, за 2 місяці вже читають з книжок і пишуть самі листи до краю, хотій вже старші на роки. Маємо тут кілька руських бізнесістів і фаховців, так що Скрентонські Русини як би хотіли тоби могли цілком обійти ся без чужинців. Заслугує на увагу гросерия п. Крайківського, бучерня п. Югаса і готель п. Зубала. З фаховців суть такі: Василь Груделяк будівничий, Василь Гнус столяр (карпентер), Михайло Роздільський маляр-артист., Др. В. Мачульський лікар, Василь Романів кравець, Ед. Палевич кравець; єсть також руська книгарня і друкарня та посилка грошей до краю п. Василя Гришка. Словом Русь-Україна в Скрентон зачинає зростати і хотій не забракло між нею різних відтінків релігійних, але всі почувують ся Українцями — московільство не має тут місця, а правдиві Москалі респектують Українців а брідять ся галицькими катрапами.

Кореспондент.

3 цілого світа.

Поміж австрійським а російським президентами міністрів веде ся від якогось часу жива полеміка в справі наступившої минушого року анексії Босни і Герцеговини до Австрії. Як звісно, австр. през. міністрів при анектованю сих країв покликав ся на тайну умову, яка мала існувати між Австрією і Росією,

підписаною в Венеції, а Австрія вільну руку.

З сего приводу стверджує петербурська агенція, що вісти дивенників які про сю справу договору широко розписують ся, полягають на зовсім хибній інтерпретації тайної умови, яку петербурський кабінет вислав 19. січня 1908 р. до віденського кабінету. Є она лише частиною довірочної виміни нот між обома кабінетами, а мимо сего дістала ся до публичного відома. Забмас ся ріжними питаннями, а між иншими порушено там також справу Босни і Герцеговини та Новобазарського санджаку, але лише тому, що ті справи відносили ся до поневрідних умов між Росією а Австро-Угорщиною. Одрядивим значіно сего акту можна судити лише пізнавши зовсім цілу тайну умову. В ноті з 9. червня 1908 заявив петербурський кабінет готовість до приязних переговорів о тих можливостях, але рівночасно заявив ся рішучо за удержанем status quo, а не менше рішучо зазначив своє незмінне становище в справі Босни, Герцеговини і Новобазарського санджаку. Підніс іменню, що ся справа має європейський характер і не можна її розв'язати спеціальною умовою між Росією а Австро-Угорщиною. Отже сего рода заяви не можна вважати пропозицією прилику.

Ся депеша про полеміку між гр. Еренталем а Ізвольським свідчить, що особистий спір між тими двома міністрами прибирає незвичайні розміри. Насупроти дипломатичних звичаїв оголошено тепер тайні документи, дотикаючі дипломатичної акції. Подібні події можна було зауважити доси лише перед вибухом воєн. Відносини між Австро-Угорщиною і Росією зачинають бути вельми напружені, і тим здає ся треба витовкувати скріпленю опять рос. границі новими австр. гарнізонами.

Між Німеччиною а Англією прийде мабуть до заключеня угоди, позаяк проявив ся, як звіщають з Лондону, сильний наклін до сего. Очевидна поправа відносин між Англією і Німеччиною є вислідом доброго вражіння, яке зробила подорож державного секретаря, Ф. Дербурга до Лондону і стоїть в звязи зі зміною канцлера в Берліні. Тут вважають нового канцлера Бетман-Гольвега горячим прихильником такого порозуміння і очікують в найблизших місяцях певних переговорів між Німеччиною і Англією.

Події в Греції, де перед пару тижнями вибухнула була офіцйська революція, яку однак уряд здавив, зближують ся в скорім темпі до розв'язки. Як великим є безголове в тім поспіху, доказом сего є ті ріжні заходи і реформи, які мають бути переведені в грецькій

маринарці ще перед прибутєм заграничного організатора маринарки. А що населене домагає ся рішучо тепер, як і передше, усунення з маринарки нездібних висших офіцйрів (розходить ся щось о 26 осіб), постановило правительство, се жаданє спричинює невдоволенє перевести не чекаючи на приїзд заграничного організатора маринарки. Предлогу вручено вже парламентови. Серед висших офіцйрів маринарки, які домагають ся, щоби литанє, дотикаюче персоналу було полишене чужоземному організаторови маринарки, панує велике невдоволенє. Підофіцйри і залога стають в обороні висших офіцйрів і не є виключеним, що може прийти до нового бунту.

Провідник здавленого бунту Тіпальдос і співвинні будуть віддані судови присяжних, позаяк ніхто з військових і цивільних судіїв не хоче прийняти на себе відвічальности за вислід процесу. Очевидно вислід процесу буде зависіти від загального положення в хвилі виroku, а іменню, хто буде держав в руках керму, а сего не можна предвидіти з огляду на незвичайно скору зміну відносин в Греції.

Негус (цїсар) Абисинії; (державна в Африці). Менелік находив ся в безнадійнім стані наслідком апоплексичного атак. Вже навіть назначено і помазано наслідника престолоа, його сес-грінка, аж нараз надходить вість, що Менелік поздоровів і забрав ся до своїх звичайних державних занять. Європейські лікарі, які його окружують, заявили, що небезпека зовсім минула. З огляду на залізну натуру Менеліка його виздоровленє не було виключене. А мимо сего остання вість викликала велике здивуванє.

Пам'ять.

Звісно загально, що не всі люди мають однаково сильну пам'ять, але у людей впрочім зовсім здорових буває она більше менше однакова. Бувають однак люди, які відзначають ся незвичайно сильною пам'ятю, а при тім найбільше то впадає в очи, що сила пам'яті проявляє ся особливо лиш в якімсь певнім напрямі. Так н. пр. бувають люди, котрі можуть незвичайно легко запам'ятати собі велику масу чужих слів, що помагає їм дуже легко виучити ся чужих мов. Кардинал Манцофанти, котрий уродив ся був в 1774. р. а помер в 1849, мав так добру пам'ять, що міг виучити ся аж 58 чужих мов, котрі не лиш зовсім добре розумів, але й говорив ними так само добре, як би й своєю рідною італійською. Коли зважимо, що до щоденної розмови треба знати бодай тисячку найбільше уживаних слів, помпнувши вже їх відміну

Даром дамо кождому великий русько-англійський Тлумач
під дуже легким умовом:
хто пішле через нашу Руську Компанію:
„Ruthenian Exchange Co.“
до краю не менче як 100 корон на раз або
купить шифкарту у нас — дістане даром
Русько-Англійський Тлумач.

Пам'ятайте, що условия легкі і нічо Вас не коштують. Если Вам треба післати гроші до краю, Ви їх мусите через когось післати, если Вам треба шифкарти, Ви її мусите у когось купити. Чому б Ви мали купувати шифкарти і посилати гроші через чужих — а не через своїх людей? Руська компанія „Ruthenian Exchange Co.“ містить ся в редакції „Свобода“, і дає половину доходу до каси Р. Народного Союзу, має казю 15.000 і єсть під контролею стейту. Посилає гроші по всіх уміркованих, спродає шифкарти на всі лінії, помагає в клопотах приїздячим емігрантам, коли не можуть дістатись з „Касельгарди“, опікує ся щиро переїздяючими до краю, в Нью-Йорку, де кождий незнайомлений стрічає ся з трудностями і легко попадає в розличні клопоти.

Тому Русини: чому б Ви не мали підпрати Руську Компанію, а тим самим самих себе? Если удаєтє ся до нас о поміч — отже також помагаєтє і нам.

Ми певні, що если звернетє ся до нас, будете адоволені так, як ті всі що до тепер до нас удавались, та не тільки Ви самі будете пересилати гроші і купувати шифкарти у нас, але і всіх Ваших знайомих будете до сего наклонювати.

Русько Англійський Тлумач се нова прегарна книжка, пожиточна для кождого Русина в Америці, обіймає 254 сторін друку. На пересилку книжки присилаєтє 6 цт. стемплями почтовими.

Хто next? Сей дарунок важний до 1-го Січня 1910 р.

Адресуйте:

Ruthenian Exchange Co.
184 Hudson St., New York, N. Y.

і складню, то Менцофанти мусів мати в своїй пам'яті що найменше 58.000 всіляких слів. Ще сильнішу під сим взглядом мав пам'ять гімназ. професор Тромбетті, котрий знає і розуміє дуже добре аж около п'ятсот всіляких мов, а в многих з них може таки розмовити ся. Тромбетті син дуже бідних родичів, родив ся в Болонії 1866 р. і вже як семилітний хлопець умів говорити не лиш по своему, по італійськи, але знав вже добре і французьку та німецьку мову; обі ті мови вивчив ся він сам із старих учебників, які йому slučajно попали ся в руки. Аж до вісімнадцятого року життя був він на переміну то двигарем, то голярем, то робітником у золотаря, але мимо того не переставав учити ся попри математику і астрономію ще й всіляких мов. Коли він в 1883 р. представив ся поетови і професорови університету, Кардуччому, то розумів вже і умів зовсім добре говорити по грецьки, по латині, по німецьки, англійськи, французьки, іспанськи, португальськи, по єврейськи і сербськи. Найчастійше слабе пам'ять з віком, але бувають случаи, що люди тратять пам'ять зовсім нагло і то нераз лиш для якихсь певних предметів. Бувають навіть такі случаи, що чоловік забуває своє власне назвище і помешканє. Славний клінік Бергаве (1668—1738) розповідає, що один іспанський писатель по тяжкій горячковій недугі забув не лиш всі мови, які доси знав, але навіть і азбуку. Коли єму показано єго поезії і драми, він не пізнав їх і не хотів вірити, що то єго. — Про славного ботаника Ліннея розповідають, що коли він поста-

рівшись, читав свої власні твори, то вже не пізнавав їх і казав: А то цікаво, знаменито! Коби я так був написав. Про Вальтера Скотта розповідають, що він забув був свої власні пісні і коли якась пані у него дома співала єго власну пісню, він спитав її, як називає ся той поет, що склав єю пісню.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬ СЯ!

Гарні папери листові з повішюванєм Свят до родини в Старім краю, друковані двома фарбами
12 штук 25 центів.

6 Посткарток призначених на Рождество, Новий Рік і Богоявленє - 25 цт.

Дістати можна, за попереднім надісланєм грошей, у

Ruthenian Book Store,
439 N. 6th Ave.,
SCRANTON, PA.

СЛИ ХОЧЕТЕ

написати лист англійський або щонебудь перевести на англійську мову, удайтеся до мене, а я зроблю Вам переклад скоро і точно.
JNO. J. ARDAN;
Penrith, Va., Cumberland Co.

На продаж фарма

60 акрів, гарний дім на 2 поверхи, барна, овочеві дерева, кусни гарного ліса, 2 милі від міста і маркету. Ціна 1.200 дол. Фарма 215 акрів з дуже гарними будинками. Гарне положенє. Ціна 2.800 дол.

Пишіть на адресу:
Daniel Kudlik,
G176 Colchester, Conn.

ПОТРІБНО СЕПЧАС старшої жінки до веденя дому священника. Зголошеня приймає редакція „Свобода“.

„Свобода“

газета для руського народа в
Америці і орган „Р. Н. Союза“
виходить що тиждень в четвер
коштує:

в Америці на 12 місяців \$2.00
до стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплачувати газету треба всер-
д за гори.

Гроші треба посилати в ре-
дакційним листі, або через ек-
спресовий, або поштою money
order (моні ордер). Money order
є карточку, котру дистанція
від почтара або агента на ек-
спресовій офісі, пішли нам бо-
жез того ми не годні грошей ді-
стати.

Адрес:
„SVOBODA“
144 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Ставайте горожанами!

В місті Асторія, (Лонг
Айленд, Н. Й.) сидить те-
пер жінка з п'ятеро дітьми
та жде, коли прийде ся їм
вмирати з голоду. Батько
їх, який через 9 літ уважав
тутешний край своєю дру-
гою вітчизною, який тут
вживав ся і якого всі діти
тут родили ся сидить на
Еліс Айленд щоб бути де-
портованим.

Є се Італієць. Національ-
ність однак тут ні при чім,
бо так само се може лучи-
ти ся Русини, Полякови,
Москалеви і т. д. Коли тут
вибухнула криза, він лишив
жінку і діти та поїхав у
свою стару вітчизну, щоб
там поладнати свої особисті
масткові відносини. На
днях вернув ся в Америку
і на своє переражене спо-
стеріг, що його на Еліс
Айленд відокремлено від
других і замкнено. Іменно
на кораблі він заразив ся
від когось очною недугою
і на тій підставі еміграцій-
ні власти видали депорта-
ційний присуд.

Як сказано, він був тут
через 9 літ та навіть дістав
свої перші горожанські па-
пери. Але про другі не
постарав ся і се стало ся
для нього згубою. Бо ко-
ли-б він був постарав ся і
о другі горожанські папе-
ри, то став повним горо-
жанином Злучених Держав,

якщо не був-би відірваний
від своїх найрідніших,
міг-би піклувати ся ними.

Сей случай опять пови-
нен бути осторогою для на-
ших емігрантів, повинен
легкодушних напінати
щоб ставали як найскорше
горожанами. Сей, що хоче
провести своє житє тут, не
сміє пірвати зараз усіх
зв'язей зі старою своєю ві-
тчизною, але і не сміє „ви-
сїти в воздухах“, то є бути
політично мертвим чолові-
ком; він хотїби тільки для
власного добра, повинен
стати горожанином тої кра-
їни, якої їсть хлїб, а се
вийде також і в його осо-
бисту користь, позаяк ні-
хто не відає, що може ви-
пасти.

Перше відручне письмо президента.

Як відомо, президент
Злучених Держав після
слів конституції є обов'язан-
ий час від часу предкла-
дати конгресови письмен-
ний звіт з загального по-
ложення в краю, міждержав-
ного положення, справ, які
належить поладити і т. д.
Є се з другого боку нена-
че відклик до народу, по-
заяк президент в письмі
вказує на браки, які пере-
довсім належить усунути і
не було ще випадку, аби
конгрес не числив ся з ви-
сказаними жаданнями пре-
зидента в відручнім письмі.
Тому то і відручне письмо
през. Тафта треба уважати
програмою його найближчої
діяльності.

Дня 7-го с. м. Конгрес
одержав перше відручне
письмо президента, яке о-
біймає в найзагальніших
зарисах слїдуючі точки:
„Країна тіпиться ся загалом
великим добробутом і ми
стоїмо в передоднї значного
розширення торго-
влї.

Нові процеси, обжалова-
ня і судові присуди ро-
блять конечним нове обро-
бленє Шермана антїтросто-
вого права та прав тикаю-
чих ся міжстейтової тор-
говлї. Про се однак буде
бесїда обширно в спеціаль-
нім відручнім письмі.

Вірю в се, що народ го-
рячо жадас заведеня поч-
тових кас ощадности і що
такі окажуть ся вельми
спасенною інституцією. Во-
ни ніколи не стануть кон-
курентією для приватних
банків, позаяк уряд буде
платити тільки незначний
процент від зложених на
почті грошей.

Найважнішою задачею
теперішньої адміністрації є
як найбільша ощадність та
старанє ся про відповідні
доходи. Загальний дефіцит
в біжучім фїскальнім році
винесе 73,075.620 дол. од-
нак через зменшенє етату
дасть ся узискати малесень-
ку надвижку.

Розслідуєнє скандалу з
цукровим тростом через
конгрес на разі не є пора-
дє, позаяк через се могли-
би винні уйти заслуженої
кари.

Реформа нашого судів-
ництва є некучою справою.
Дїловодство повинно бути

не лишень скорше але в
справах цивільних також і
дешевше.

Горячо поручаю ухваленє
підмоги для торговель-
ної маринарки, щоб в сей
спосіб сотворити торговель-
ні і почові корабельні лінії
поміж наїшими портами а
Полудневою Америкою, Хи-
нами, Япаном і Філіпіна-
ми.

В сей спосіб видавані за
перевіз почти суми, лишать
ся в краю і розширять ся
торговля.

Що тикає ся поправи вод-
них доріг, наводненя сте-
пових околиць та удержаня
наших лісів та водних сил
— то предложу конгресови
спеціальне вілручне пись-
мо.

Не є потрібною річю
повторювати тут жорсто-
кїсть панованя президента
Зеляї (през. реп. Нікарагуа).
Як що се відручне письмо
друкує ся, старає ся пра-
вительство провїрити прав-
дивість надходячих вістий
і зглядом них так поступа-
ти, як сего вимагає його
гідність, вимоги цивілізації
та зобов'язаня зглядом цен-
трально-американських ре-
публик.

Знаю, що питанє усуненя
старих урядників в цивіль-
ній службі дасть ся лишень
розв'язати через установле-
нє і введенє пенсійної сис-
теми. Республіканська пар-
тія обов'язала ся постарати
ся о усуненє надужить з
судовим іджонкшен. Права
сі повинні отже бути так
доповнені, щоб суд не міг
видати іджонкшен без по-
передного повідомленя і
переслуханя обжалованої
сторони. В случаях, де по-
передне переслуханє є не-
можливе, виданий судовий
заказ повинен по сімох днях
стратити свою силу, як що
він в тім речинци легаль-
ною дорогою не зїстав від-
новлений.

Для здавленя того зла,
яке в браку ліпшої назви
звичайно означають іменем
„торговля білими невіль-
ницями“ (проституція —
прим. ред.) є доконечним
ухваленє нових прав і до-
зволєнє дальших 50.000
дол.

Є се коротко перепові-
джені найважніші точки
відручного письма прези-
дента і в тім напрямі бу-
дуть обертати ся праці те-
перішнього, 61-го конгресу
в Вашингтоні.

Опять „pan bankier“.

І опять приходиться нам
занотувати під рубрикою:
„людська глупота“ свїжий
факт: втечу рапа bankiera
з людськими грїшми. Стало
ся се тими днями в Філя-
дельфії. Жив там собі на
велику скалку родак, бан-
кер, нотар, адвокат і прочія
і прочія, нікий пан Стефан
Папернік, а його офіс, зна-
ходячий ся під ч. 807 So.
Front str., пишав ся золо-
тими написами, великими
вікнами, величезними зелі-
зними касами і т. д. А що
пан банкір розумів добре
бізнес, тому і не щадив
гроша на адвертайзменти,

але оголошував себе шумно
крикливо. І народ бачучи
величезні золоті літери на
вікнах, з розтвореним ротом
подивляючи великанські
каси та читаючи на кождім
кроці поручуваня (бо за
таке звичайно нап народ
непроставлений уважас кож-
дий адвертайзмент) йшов
до пана банкера наче мухи
до меду.

І... але дальше позвол-
мо говорити часописи „А-
мегука Echo“ (число 49 з
4-го грудня с. р. сторона
11.) У пій говорить ся:

„Знова польський бан-
кир, Стефан Папернік втік
з Філядельфії і знова по-
лишила ся по нїм нена-
висть, жаль і пімста цілої
громади людей, які від уст
нераз собі відривали, щоб
купити шифкату для ко-
гось з родини, або післати
гроші своїм кривним у ста-
рому краю. Богато було
таких, що скупили на вбра-
нє і їжу і сейчас по одер-
жаню пейди бігли до бан-
кера і складали у нього,
щоб мати на чорну годину.
Пан Папернік старав ся
з'єднувати собі популяр-
ність і людське довірє та
бо й знав, як се робити. Як
що війшов у салун, то
„фундував“ усім і тому усі
безграничне мали до нього
довірє.

Коли пішла чутка про
втечу пана банкера, юрба
людей рушила допоминати
ся о своє у жінки Папер-
ніка, яка ще була дома.
Однак вона витягнула ре-
вольвер і загрозила, що за-
стрілить всякого, хто її ли-
ше зачіпить. І без наймен-
шої перепони забрала усі
річи і відїхала у незнамі
сторони до чоловіка. Сотки
людей переконало ся те-
пер, що за „фундованє“
пиво паном Паперніком
прийшло ся їм солоно пла-
тити“.

Стільки А. Е.

І так до всяких Хромов-
ських, Корибських, Ібера-
лів і т. д. прибула ще одна
перла. А наші люди все
таки нічого не навчили ся.
Все ще не знають, що для
„банку“ не є порукою ані
золоті букви на вікнах ані
великі каси (звичайно ви-
паковані старими часописа-
ми) але його бонд зложений
в стейті (спеціальнє в та-
ких аґенціях посылкових,
про яку тут бесїда). А в
стейті Пенсильвенія посыл-
кові аґенції не мають ні
цента кавції. Посилаю-
чі або складаючі там гроші
суть цілковито зависимі від
чести і доброї волі „пана
банкіра“. А яка ся честь
— послїдний примір нагя-
дно ілюструє. Однак наші
люди не здають собі з того
справи — „пан банкір“

зафундує пива, та і все є
гаразд. А тимчасом в дру-
гих стейтах, кождий такий
бізнес мусить зложити пев-
ну суму як заруку, що у-
се буде вести ся чесно; і
так в стейті Нью Йорк і
Коннектікут така зарука
виносить 15.000 дол., в Нью
Джерзі 20.000 дол. і т. д.
В разі утечі стейт з тої су-
ми покриває всі залеглости.
А прецінь в тих стейтах
суть також посылкові аґен-

ції та навіть ведені сво-
їми людьми, Русинами-
Українцями, хотяй може
без злотих букв на вікнах,
але за се ведені чесно
і то від ряду літ.

Чи-ж не ліпше дати сво-
му заробити, бути при тім
зовсім певним свого гроша,
як спомагати усяких поль-
ських панків своєю керва-
вицею, панків, які не да-
ють абсолютно ніякої за-
руки і яких чесність, се
письмо вилами на воді.

І так як уже стільки ра-
зів, так опять днес кли-
чемо: люди, посилаючи або
відаючи свої гроші, напе-
ред подивіть ся кому по-
ручає їх. Дивіть ся не
на золоті пиби і великі ка-
си, але на дїєну, реальну
поруку та і чоловіка, яко-
му відаєте своє майно.

Америка в свїтлі англійської критики

Тутешні часописи з ріж-
ними коментарями пере-
друковують лист славного
англійського писателя і кри-
тика, George-a B. Shaw-a,
в яким він їдко критикує
тутешні відносини. Його,
разом з иньшими писателя-
ми запрошено перевести
Різдво в Америці. На сі
запросини він відповів як
слїдує: „Пощо властиво
сему, хто мешкає в Лондо-
ні їхати в Америку? Я
находжу ся як раз в відпо-
відім місці чого не було-б
в Америці. Се бачать вони
самі, бо інакше не їздили-б
такими юрбами в Лондон.
Можливо що причина сього
лежить також і в тім, що
вони зовсім не знають свого
краю. Бо вони завіжди суть
дуже здивовані, коли їм
розповідати про відносини
у їхній вітчизні. І так при-
міром Американці зовсім не
знають, що в Злучених
Державах зовсім нема сво-
боди. Позаяк я єсьм досить
пристойний мущина, то
дуже легко може мені при-
трафити ся таке, що висїв-
ши на амер. беріг сейчас
мене арештують як вельми
небезпечний обект для мо-
ральности американських
жінок. Або, можуть мене
також заперти в холодну
позаяк я є прихильником
реформи супружеств та не
вірю в історію Лілі. Як
в виду нужди мас можна
згати Америку свободним
краєм? “

Відносини в прядільнях
в Каролайн, де дрібні діти
визискує ся аж до послїд-
ної каплі крови суть о мно-
го обридливійші, як ми їх
мали в Манчестер в Англії,
але тому 100 літ в зад. І
ми найшли средство проти
того зла та і Американці
про него знають, але не
хочуть його пристосувати,
бо не хочуть бути свободні.
Вони хочуть тільки
згортати долари, але яким
способом їх згортають —
се їм байдужно.

Вправді я іронію незви-
чайно люблю і ціню, однак
мимо того не маю наймен-
шого потягу оглядати ста-
тутю Свободи, що стоїть при
вїзді до ньюйорського пор-
ту. Їхати до Америки се
значить се саме, що в ци-
вілізації пофнуті ся о ціле
столїте. Житя в Америці
выглядає тепер зовсім так
само, як виглядало в Е-
вропі тому 200 літ. Хиба
тільки та ріжниця, що в
наслідок соціального бан-
дитизму воно стало ще
тяжше“.

Так зливляє ся на аме-
рик. культуру один з най-
світліших умів просві-
щеної Англії. На жаль —
його слова містять багато
гіркої правди.

НАДІСЛАНО. ВЫКАЗЪ ЖЕРТВЪ для

Филипа Копача присланныхъ.
1) Священ. Иоаннъ Сендецкий
изъ Олифанту, Па. \$1.00.
2) П. Гальчакъ изъ Олифанту,
Па. \$1.00.
3) Свящ. Есеф. Обухевичъ,
изъ Олифанту, Па. \$1.00.
4) Гр. кат. русское братство
св. Иоанна Крестителя изъ New
Castle, Pa. ч. въ „Соединенію“
171. \$1.45.
5) Гр. кат. русское братство
св. О. Николая ч. въ „Соедине-
нію“ 322 въ Cokeburg, Pa. \$1.00.
6) Свящ. Іос. Жолткевичъ изъ
Микаду, Па. \$1.00.
7) Ілія Коникевичъ изъ Little
Falls, N. Y. собралъ \$4.20 отъ
слѣдующихъ особъ: С. Городи-
ский 50 цт.; Ілія Коникевичъ,
Ів. Корчинский, Ів. Сухоро-
вичъ, Ів. Окрепка, Н. Яворский
3., Павелъ Корчинский, Ів. Ко-
никевичъ, Н. Ленію, Іос. Кор-
чинский и Ів. Кравечкий по 25
цент.; Юр. Франковъ 20 цнт.;
Стеф. Млѣчковский, Теод. Явор-
ский, Ів. Подгорецкий, Н. Кра-
вечкий, Н. Яворский, Ів. Гнида,
Іос. Остапъ, П. Ходакъ, А. Ле-
нью и Н. Росъ по 10 цнт.
8) Іос. Дранъ изъ ЮнкерФ, Н.
Іо. \$1.00.
9) Парохія въ Симпсонъ, Па.
тѣдчасъ мированя на св. Арх.
Михаила сложила \$7.20.
10) Свящ. Іоа. Фекула изъ Ст.
Клеръ, Па. 50 цт.
11) В. Фекула изъ Олифантъ,
Па. 25 цт.
12) Мак. Евст. Дзьомба въ О-
лифантъ, Па. 25 цт.
13) В. Яковчукъ изъ Glen Ul-
len, N. Dak. \$8.50 собралъ отъ
слѣд. особъ: В. Яковчукъ, Мих.
Цымбалюкъ, В. Стельмашукъ,
Д. Глѣбчукъ, Іоа. Тимчукъ и
П. Стефанюкъ по \$1.00; Іоа. Ма-
гейчукъ, Іоа. Олексѣвъ, Романъ
Процькы, Василь Гординчукъ
и В. Олексѣвъ по 50 цт.
14) Гр. кат. русское братство св.
Іліи Пророка изъ Кливландъ,
О. ч. въ „Соединенію“ 154 \$2.00.
15) Гр. кат. русское женск. то-
варищ. св. Анны изъ Бродокъ,
Па. ч. въ „Соединенію“ 108 \$5.00
16) І. Кптыкъ, Denver, Col. \$1.00
17) С. Сколь и Ев. Бодакъ изъ
Миксъ Роксъ, Па. собрали
\$12.30 отъ слѣдующихъ особъ:
свѣщ. Гр. Кульчицкий Цмайлъ и
Д. Порада по \$1.00; Ів. Спаць,
М. Порада, Як. Звѣжинский и Т.
Звѣжинский по 50 цт.; С. Соколь,
Ев. Бодакъ, Кон. Струсъ, С. Сте-
фура, Т. Федина, Ів. Кптыкъ, Н.
Гузикъ, Д. Салакъ, М. Федорко,
Іл. Сулима, Юр. Ялць, Д. Кос-
цькъ, Ем. Качмарчикъ, Д. Ка-
птыкъ, Ів. Клиничъ, Н. Пенію-
вичъ, Юр. Гошлякъ, Ів. Пряд-
ка, Тео. Матлага, А. Бметръ, П.
Видовичъ, М. Змарковский, Гр.
Косаричъ, Тео. Сушинский, Ів.
Федшинъ и Анна Пузыкъ по
25 цт.; Ал. Гошлякъ, Н. Су-
шинский, Юр. Полюга, М. Ру-
давский, Тобасъ Шипасъ, Ів. Су-
лима, Іос. Васишинъ, Як. О-
нуцакФ, Ак. Дидикъ, Іоа. Сте-
фановский, Конст. Фордига и
Марія Спаць по 10 цт.; М. Пав-
лишинъ и Іос. Павлишинъ по 5
центѣвъ. — Всего \$48.65.

За повѣстїи присланныхъ жер-
твы нехай Господь заплатитъ
всѣмъ. Но по при томъ прошу
снова Всеч. оо. духовныхъ и
братства на своихъ митингахъ у-
хвалити бодай по одному долару
для остатного калѣки, бо
\$48.65 цт. цѣлковито не выстар-
чає, щоби ему допомогти. Прошу
еще разъ о ласкаую и скорую
помѣчь.
Гроші посылати на адресу:
Rev. Vladimir Obushkevitch,
P. O. Box 166,
Simpson, Pa., Lackaw. Co.

9 Ч. Алша, Якова
10 П. Якова пер., Ром.
11 С. Стефана, Грин.
12 Н. Стефана
13 П. Андрей ал.
14 В. Груд. Наума
15 С. Авакума пр.

— Барометер на еміграційній острові показує на великий добуток. Після поданих цифр в кінчачім ся власне році число емігрантів є два рази так велике, як минушого, то є 1908-го року. Кругло, протягом сего року прибуло тут через Еліс Айленд 860.000 емігрантів III-ю класою, отже о 493.000 тисяч більше як в 1908 році. II-ю класою прибуло в сім році кругло 200.000 пасажирів (о 42.000 більше як в 1908 році) а I-ю класою 98.000, (о 6000 більше як попереднього року.) Найбільше збільшилася еміграція з Австро-Угорщини, опісля з Італії і Греції. З Росії найбільше число імігрантів становлять кудьоністи-Німці з дістріктів над Чорним Морем, які там продавали усе можливе до продання і перенесли ся тут, щоб осісти на фармах, головню в обох Дакотах. Деякі з них попривозили зі собою значні суми (по 6000 дол.) гроша.

— Від часу послідного генерального страйку в Швеції край перебуває важку економічну кризу. Шведський король Густав, який не хоче бути тільки мальованим пануючим, та який незвичайно живо интересує ся долею робітників, не можуть довідати ся від кругів двірських про відносини пануючі між ними вправ на оригінальну гадку. Іменно 4-го с. м. перебравши ся за робітника, ніким не пізнаний, цілий день ладував вугле на парокід. Каже, що з розмов ведених з робітниками навчив ся дуже багато незнаних до тепер йому річий.

— 3 днем 6-го с. м. в Вашингтоні почали ся обради 61-го конгресу Злучених Держав. З важніших справ мають прийти під обради поправки до „нової” цлової тарифи, справа з маленькою республікою Нікарагуа, справа ошуств яких допускає ся цукровий трост та прилучене Нью Мексика і Арізони як стейтів в склад юнії.

— Після телеграмів з 6-го царця Александра лежить вираюча у замку Лівадія, над Чорним Морем. Причиною є незвичайне розтрощені нервові. Її привиджують ся безвпинно вбійці, що хочуть замордувати її сина. Царська родина очидас її смерті що ні хвилини. І так криваві мари помордованих Николаем Вешателем страшно мстят ся на зовсім невинній жінці.

— Попередники Колумба. Як звісно, давно був здогад, що Норвежці звиджували береги полудневої Америки ще на дово перед Колумбом. Тепер здогад сей найшов зовсім певне подтвержденс. Куратор „Історичного архіва спів Норвегії”, Гіальмар Голанд, відшукав в поміщені історичного товариства в Чикаго камінь з рувічними написами. Камінь той назначений 1362 роком, найдено в „Dongjas County” (стейт Міннесота) і то являє ся доказом того, що Норвежці проникли навіть в глибину Америки. Рунічна напис на старо-норвежським язичі була прочитана і переведена комітетом професорів в Християнії. Вона звучить: „Вісім Готів, двайцять два Норвежці подорожували з Вінеярда на захід. Наша стоянка була на двох скалистых островах, на віддалене одного дня подорожи від того каменя. Рано ми відправились на рибну ловлю. Коли вернули то

десять із наших було булл найдені мертві в крові, нас-же сьв. Марія спасла від гібелі Року 1362”.

— Маленький злодій. В останніх часах почали ся крадіжи у париских ювілерів. Пошкодовані уживали всяких способів, щоб спіймати злодія. Деякі ювілери прийняли на стало тайних агентів, які мали уважати на купуючих. Вкінці одному агенту вдало ся вислідити справу. Недавно прийшов до одного з найбогатших ювілерів шикovníй пан і почав під світло оглядати дорогоцінні перстені. Тимчасом з кишені його плаща висунула ся маленька, волохата ручка і вмиг стягнула зі стола кілька перстенів. За хвилию повторило ся то ще раз. Купуючий торгував ся з ювілером і вийшов, нічого не купивши. За ним пішов також агент і приказав його на улиці арештувати. В слідстві виявило ся, що той панок, мав в кишені плаща витресовану малюпочку, яка крала для него дорогоцінності. Старого злодія очевидно замкнуто, а вчена малпка повандрувала до менажерії, щоб дальше не робити на дармоїда.

— Провідник соціалістів о сьвященниках. Vandervelde, провідник бельгійських соц.-демократів, висказав ся в бельгійській камері за увільненням сьвященників від військової служби. Коли товариші за зле ему се взяли, так між иншим боронив ся: „Знаю не мало сьвященників і мям великої ріжниць переконань, яка нас ділить, глибоко їх поважаю задля моральної інтелектуальної вартости. Що до инших, котрих не знаю, — то не маю причини сумнівати ся, що й між ними є стілько чесних людей, скілько між лікарами або адвокатами. Що більше, спосіб життя, до якого сьвященники обовязані промовляє ще в їх користь.” Ми сьвященників поборювали і поборювати їх не перестанемо, але не маємо жадного права їх обиджати або оплюгавлювати”. Так говорив провідник соціалістів, людина сьвітла і учена. Здасть ся, що і наші „провідники” моглиб дещо навчити ся із його слів.

— В справі загарбання москвичами „Народного Дому” у Львові дізнаємо ся, що рекурс внесенний обществом „Рускій Народний Домъ”, щоб справу упорядковану стану гіпотечного „Народного Дому” відпочити ще на якийсь час, висший суд краєвий у Львові відкинув. Так само відкинув жадане „общества”, щоб прокураторію скаргу (як тимчасову заступницю не введеної ще в жите народної фундації „Н. Д.”) відіслати на дорогу скору що до права власности самого дому. Від себе додамо, що москвичі справу упорядковану гіпотечного стану „Н. Дому” відпочували ріжними способами від 1889 року, отже до нині хіба було досить часу до упорядкованя тої справи; а тепер пиши — пропало.

— Зелізнична пригода. Дня 1. с. м. вибрало ся сімох селян з Ясенова пільного, городеньского повіта, Галичина через Снятин до буковинських лісів по опалове дерево. Коли смерком вертали домів, і переїздили через шлях залізничний, наїхав поспішний поїзд розторощив один з возів та убив селянина Августина Шкварка. Шкварка відкинуло на бік на яких 5 метрів з розторощеною головою; задня часть воза розлетіла ся в кусники, а коні з передною половиною воза вийшли цілю. Яка була причина катастрофи, викаже слідство.

— Вимовна статистика. Число смертних присудів в Росії з кожним місяцем зростає. В „Рѣчи” обчислено, що за час від 1-го до 31-го жовтня виключно в європейській Росії воєнно-окружні суди видали 136 смертних при-

судів, тоді як в вересні було 134 в серпні 63. Найбільше число смертних присудів за минулий місяць видано в Катеринославі — 15. Далі йдуть: Севастополь — 10, Миколаїв, Харків, Батум і Київ по 9, Катеринодар, Варшава і Саратов по 8, Тифліс і Воронеж по 6, Кутаїс — 5, Уфа, Томск, і Москва по 4, Лубин, Минск і Елісаветград по 3, Красноярськ, Вятка, Новочеркаськ, Петербург і Бобруйськ по 2, Балашов, Саранул і Калуга по 1. Всього за 10 місяців сего року видано 1174 смертних присудів. Число виконання смертних кар в минулим місяці зменшило ся до 15 проти 35 в вересні. Кар виконано в Красноярську — 4, в Уфі — 3, Катеринославі — 4, Саратові — 3, і Варшаві — 1. Всього за 10 місяців покарано смертю 462 душі. По при се цікаві також відомости, що малюють становище преси за минулий місяць. Кар гривен на редакторів наложено 12 на 6,400 карб. Карано: журнал „Финляндія” — 1,000 карбованцями. „St. Petersburg Zeit”, — 1,000 карб. „Нов. Русь” — 1000 карб., „Орловський Вѣстникъ” — 500 кар., „Будильникъ” — 500 карб., „Всеобщая Газета” 2 рази — по 1,000 карб., „Саратовскій Листокъ” — 300 карб., „Польсьє” — 100 карб., „Земщина” 300 карб., „Русское Слово” — 500 карб. і „Смоленскій Вѣстникъ” — 200 карбованців. Гуртом за 10 місяців сего року на редакторів наложено 155 гривен на 71,725 карб.

— Катастрофа на Марсі. Звісний французський астроном, Каміль Флямарион пише, що від довшого часу поверхність планети Марса є видовищем безстанних змін, що мають жарактер катастрофи. Вже від кількох літ обсервує ся цікаве явище, як загинають ся бігуни. Також загадочна є безнастанна зміна т. зв. сонішого озера, плями менше більше так великої, як ціла Франція, окруженої численними каналами. Пляма та раз округла, то овальна, двоїть ся і троїть ся, рівночасно змінюють ся також канали. По думці Флямариона є се доказ, що Марс не замирає але навпаки проявляє велику діяльність.

— Хлопський бунт на Волині в Росії. В добрах українського міліонера Терещенка, котрі він виарендував польському графови Ледоховському, прийшло до кровавого бунту. Хлопи узброєні в ціпи, коси і вила забили економа і знищили двірські будинки. Російські стражники дали вогню до людей і убили кількох селян, але відтак хлопці їх обступили і дали їм духа. Причиною бунту нелюдність польських економів і нищене хлопських засівів панською звіриною.

— Гігієнічне значіне снігу. Сніг отсе в недовзі вкрие нашу землю білою габою, то й не відречі буде загадки про його гігієнічне значіне. Сніг, як і дощ осаджує пилінки, копін та інші нечистоти находячі ся в атмосфері. Приходить ся часами заобсервувати і червоний сніг, подібному тому як іноді можна видіти кроваві дощі, що несуть з собою пил ріжних ростин або пісок Сагари. Хемічна лабораторія в Гагені (Вестфалія) означила скількість нечистоти, осадженої упавшим снігом, котрого грубість виносила 3—4 міліметри. Перемінена в воду така верства снігу дала пів літра води на 1 квадратний метр поверхні. Анализа тої води показала, що вона містять не менше 1.2 грама посторонних тіл, а то: 0.8 грама попелу і саджі і 0.4 вугля. Таким чином ся тонка верства снігу забрала з собою 12 кілограмів водного пороку на кожний гектар поверхности. А що поверхність Гагена рівна 3285 гектарам, то скількість нечистоти осаджена загаданою верствою снігу в 3—4 мілім. в грубість стано-

вить 39 тон. Другими словами в ождім кубічнім метрі воздуха над Гагеном, числячи, що высота, з якої падав сніг, не перевищає 300 метрів, містить 4 міліграми пороку. Ся скількість поглющує ся з віддыхом жителями в ті періоди, коли в Гагені не паде ні дощ ні сніг. Тепер ясне те гігієнічне значіне, яке має падане снігу для фабричних міст, котрих атмосфера переповнена нечистотою.

— „Пан конзуль” Ібераль, про котрого ми недавно доносили, вирівнав” пошвидльовані належитости і тому 2-го с. м. на розправі австр. конзулат відступив від скарги. Коли втішений „пан конзуль” танцюючи вибіг з судового будинку на вулицю, приступив до нього емігр. інспектор Мічель та попросив його чемно на розмову, по якій замкнуто панка на Еліс Айленд та, позаяк він не цілий 2 роки як в Америці, засуджено на депортацію в бого спасаму Австрію.

— Так палату богача як і хатину бідака навідують сі немілі гості, що їм на імя: ревматизм, біль зубів, невралгія і т. п. „Котвицкий Pain Expeller” Ріктерє легко розганяє сих напасників на чотири вітри. Ціна флашочки 25 і 50 центів.

НА ШКІЛЬНИЙ ФОНД ІМЕ НИ ОЛ. СІЧИНСЬКОЇ.

1) Зібрали малі шкільні діти на хрестинах у Василя Макара і Smoke Run, Pa.: по 1 дол.: Анд Марущак і Н. Джмелик. Прочі жертви дрібними квотами а збиранем занимали ся діти: Ів. Коваль, Наця Марущак, Ів. Кост Ганя Фенчишин, Анд. Джмелик і Ева Марущак. Разом зібранс \$4.41.

2) На хрестинах у Н. Мороз і Woodbury, N. J. зложили не шкільний фонд ім. О. Січинської слідуочи:

По 1 дол.: Вас. Карачок, Іван Чубатий, Куба Лопушинський Павло Лемега, Ів. Пригуля, Н. Мовчан і Вас. Жалан; по 50 цт.: Стеф. Глинський, Тереса Баранюк і Ю. Лопушинська; по 25 ц.: Стеф. Муляні і Анна Лановик. Разом \$9.00.

НА ФОНД ТОВ. „ПРОСВЕТА”, засноваго в Філядельфії, Па.

Зложили слідуочи добр.: Пет. Решетар 50 цнт.; по 25 цнт.: Т. Кобиляк, Ян Возняк, Ник. Стефаняк, Стеф. Літнянський, Мих. Солчун, Ян Наймик, Петро І-жак, Барт. Униско, Алек. Возняк, Йос. Наймик, Мих. Марія, Стеф. Наймик Кашчин, Войцїх Зворський, Алекс. Росинко, Яв. Kaiser, Мих. Гжанк; по 10 цт.: Анд. Униско, Урко Ковтош, В. Возняк, Стеф. Наймик, Ян Копурко; по 5 цнт.: Ів. Наймик, М. Гавзок і Френк Вадук. Разом \$5.15.

Гроші висладо сейчас на руки касієра. Сердечне Спасибіг та хто пект?

CHICAGO, ILL. тов. сьв. О. Николая, від 10б. подає отсим до відомости, що річний мітинг відбуде ся дня 11. грудня 1909 то с в суботу, о годині 8. веч. в гали церковній. На тім мітингу б. е справоздане касове за цілий рік, як рівнож вибори нового уряду. Кождий член товариства обовязаний явитись на той мітинг. За нествалене ся на мітинг кара і д.

Петро Вінярський предс., Ліля Моранець секр.

PORT JERVIS, N. Y. 6р. сьв. Арх. Михаїла від. 198, подає до відомости, що дня 12-го Грудня відбуде ся річний мітинг. Початок о 7. год. і 30 мін. вечером в гали під рим. кат. костелем Пр. Діви, 50 Boll str. Справоздане касове і вибір нового уряду на рік 1910. Кождий член безуслівно мусить явити ся і вирівнати всі свої залеглости, бо в противний разі зістане виключений з Р. Н. Союза і братства. Член не-

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ROSE'S IMPROVED ANTISEPTIC CATARRH JELLY

Guaranted by The Rose M'f'g. Co. under the F. od and D. ugs Act, June 30, 1906
Serial No. 251/4

Натар молудна є часто взятий хиби за нетравлене. ЗАРОДОК катаровий затроює носові переводи, входить до горла а опісля до жолудка, втягаючи за собою зародки, через що повстає слабість. Правильний рух здорового жолудка устає. Корм не може бути ні стравлений ні а'ужитий. Влісто усунути причину, лікарі старають ся штучним способом привернути природне ділане жолудка, а не старають ся усунути ті зародки, вигіти діткисну часть або по-вадержати всі неправильности.— Розого Антисептичний Плин проти Катару є правдіним донашим ліком, зовсім відмінним своїм виробом від всіх других того рода ліків до тепер існуючих. — Є се сильний слізистий плин, привертаючи скоро силу і живість. Кожного рода катар може бути вилічений если уживає ся сего успоко-ючого, гоючого средства. — 15.000.000 штук продано а 50.000 антикарів продає его. — Немає в собі жадної коаліи, ані ніяких шкідливих домішок. Розого Антисептичний Плин проти Катару вбиває мікроби сейчас. Його ділане на слезову оболону є антисептичне, а що складає ся з вигожих гоючих складників, сповняє свою річ належно, недопускаючи до ширеня ся зарази, гоїть заражену часть і усуває катарове затруте. Природа робить решту. — Розого Антисептичний Плин проти Катару може бути також ужитий в слідуючих сьлэбостях, як: Ужусене очолом, овалою, попарене, вколєне Говитною рослиною, скалчене барбером, аде-гигієне, попуканє шкіри, звикнене склаів руки, попарене, півморжене, укушення ко-марів, сіданє ся рук, тасемьє (робами), загніттиця, всякі рани, попарене голови, чираки, опалєне сонцем, ятрення (роплене), попуканє губ. — Пішліть 2-центову поштову марку, а дістанете даром один кусок на пробу. Здивуєтесь і втішитесь ним. Він усуне Вам сейчас катар носовий і заохотить Вас до дальшого уживаня його. Пишіть по него сейчас. — Ціна 25 центів за один пакетик.

ВИБОБЛЯЄ
THE ROSE M'F'G. CO.
333 JAY STREET, BROOKLYN, N. Y.

Добру роботу дістає
лиш той, хто знає англійську мову.
Навчитись єї не трудно, треба лиш
мати добрий
Тлумач
який можете дістати у мене
зовсім даром.
По блисші інформації пишіть до:
Jno J. Ardan
Penrith, Va., Cumberland, Co.

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА „РИЗНИЦЯ“
під покровом сьв. Арх. Михаїла.
„RYZNYCIA“, 114 Chestnut Street, SHENANDOAN, PA.

Має склад і виріб річей церковних як:

Фелони чорні від\$30—65.00
Ризи сьвітлі від..... \$35, 40, 55, 60, 80 і висше
Стихари від..... \$6.00
Ручники, ілїтони, хоругви з образами від \$30.00 і в.
Чаші від..... \$20, 35, 40, 50 і висше
Ліхтарі, Служебники, Евангелія від \$20, 45, 55,
60 і 80.00 дол.
Цьвіти на престолі і до сьвічок по ріжній ціні.
Приймає ся замовлення на нові річі як також і до направи
стері риз.

Сьвітло церковне:
СЬВІЧНИ ВОСНОВІ (декоровані) з образами по
26 цнт. за фунт, 1 на фунт, 2 на ф., 3 на ф.,
4 на ф., 6 на ф., 8 на ф. і 14 на фунт.
Сьвічки воскові ручно декоровані 50 цнт. за фунт,
2 на ф., 4 на ф., 6 на ф. і 8 на фунт.
Тройчі ручно декоровані по 4.50 дол. { Угля до мадильниць 28 цнт.
Пачка (120) запалачів 24 цнт. { Олива гальон 1.10 дол.
Сьвічки воскові до наdstавлюваня 3 на фунт 22 цт.
„ „ „ 4 на ф. і 6 на фунт..... 22 „
Офірки воскові 16 на ф. і 18 на фунт 22 „
Сьвічки стеаринові..... 16 „
„ „ „ 4 на ф., кручені 4 на ф., 6 на
ф. і 1 на фунт.
Сьвічки на престолі (extra) 37 цт. за фунт, воско-
ві жовті 1 на ф. і 6 на фунт 30 цнт.
Надїло 50 і 55 цнт. за фунт.

„R Y Z N Y C I A“,
114 Chestnut Street, Shenandoah, Pa.

явивший ся на мітинг заплатить
кари і дол. а урядник 2 дол.
Гр. Гушовський предс.,
Воюїцх Дорчак кас.,
Мих. Косоного секр.

— Повідомляє ся всіх мешка-
ючих на Вестах, що в St. Louis,
Mo. є грек. кат. руска церква У-
спенія Пр. Богородиці на Dol-
man & Hickory st. недалеко
Union дїпо, а теперішня нова
адреса сьвященника звучить:
Rev. D. Choniak,
1125 Dolman str. G177
48-51 St. Louis, Mo.

ХТО не має а хоче ді-
стати банкові
панери до пересиланя
грошей до краю, нехай
сейчас пише на адресу:
Ruthenian Exchange Co.
184 Hudson St., New York.

ПОЗІР РУСИНИ!
Хто хоче дістати
гарну памятку,
нехай замовляє книжкя і кален-
дарі а також пише по цінник до
„KNYHARNIA NOWOSTYU“
Box 21. S. Pittsburg, Pa.

Русько-
англійський
ТЛУМАЧ
з котрого можна дуже скоро
навчитись англійської мови.
Сторін 256. Таерда оправа. Ціна 60 центів.
Замовляти у:
And. Sawka, 52 Greene St., Jersey City, N. J.
Агентам дає ся значний онуст.

ЧИТАЙТЕ!
Допиши просить ся писати ли-
шень на одній стороні картки
Допиши непригожі до друку на-
писи ся, наколи з горя не були
знамено, що жадає ся п зворо-
ту і не було залучено марок п
зворот.

СПРАВИ Р. Н. СОЮЗА.

Покровитель і почесний член
Р. Н. Союзу.

**Іх Пресвященство Стефан Со-
тер Ортинський, перший русь-
кий єпископ в Америці.**

**Головний Уряд „Р. Н. С.“ на ро-
ки 1908—1910.**

Духовний управитель:
о. Михайло Балог,
712-Carson Str. S. S. Pittsburg,
Pa.

Предсідатель:
Дмитро Капітула,
McAdoo, Pa.

Місто-предсідатель:
Марія Черемшак,
Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Федор Гут Кульчицький,
Pittsburg, Pa.

Касієр:
Алексій Шаронов,
524 Pine & Franklin St., Sha-
mokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Левен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозій Лабовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Глова, Shamokin, Pa.
Андр. Стефанович, Pittsburg,
Pa.

Алексій Горбаль, Derby, Conn.
Михайло Черін, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:
о. Д. Добротвор, 25 Chestnut St.
Yonkers, N. Y.

Василь Гришко, Scranton, Pa.
Михайло Бабій 391 Maple Ave.
Kingston, Pa.

Директор друкарні:
о. П. Поятишин, 411 Washing-
ton Ave., Elizabeth, N. J.

Редактор:
Антін Цурковський 184 Hudson
Str., New York, N. Y.

Менеджер друкарні:
К. Кирчів, 184 Hudson Str.,
New York, N. Y.

Головний організатор:
Мих. Беля, 56 Hamilton Str.,
Holyoke Mass.

**Головна Канцелярія Р. Н. Со-
юза знаходиться під числом**
123 Sussex St., Jersey City,
N. J.

Вступайте до Союзу!

„Руский Народний Союз“ —
Принймає членів до 45 літ
жизня.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерті члена кляси „А“
(цїле посмертне) \$1000.00.

В разі смерті члена кляси „Б“
половину посмертного \$500.00

Посмертне за жінку або мужа
члена кляси „А“ 400.00 дол.

Посмертне за жінку або мужа
члена кляси „Б“ 200.00 дол.

Посмертне за діти від 15.00 до
\$300.00.

В разі утрати: а) обох очей, ніг
або рук \$1000.00,
б) одної руки, ноги або ока
\$200.00.

Если отець родины в шпитали
божественных, Союз платит
щю року родині \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу,
мусить вписатись також до брат-
ства, яг. належить до Союзу.

ДЛЯ П. П. СЕКРЕТАРІВ Р. Н. СОЮЗА.

Повідомяю раз на все, що
всі гро і нає тї до к с Р. Н.
Союза, посилає ся так: на money
order-ак або чеках випиєє ся
Alex Sharshon, Shamokin,
Pa. Дальш так записаний по-
пеу-order або чек не посилає ся
до Голов. Касієра, але враз з ви-
казами до Голов. Секретаря. Го-
ловний Секретар описля відсилає
їх до Голов. Касієра.

**С. Ядловський,
Голов. Секретар.**

Ч. 1035. KBIT \$500.00
на п'ятьсот доларів, котрі п. Ева
Витковська отримала як посмерт-
ну заповогу по мужу Юрію з
Головної Каси Руского Народ-
ного Союзу в Америці.

McKeesport, Pa. 1909.
Ева Витковська.

Сьвідки:
J. Nelson,
Петро Френцко

Від місцевого Уряду Руского
Народного Союзу в Америці.
Відділ (число) 48.

Ч. 1085 KBIT \$856.00
на вісімсот п'ятьдесять шість до-
ларів, котрі п. Василь і Іяна Не-
меш отримали як посмертну за-
повогу по сині Михайлі з Го-
ловної Каси Руского Народного
Союзу в Америці.

Марамарош Уколодні

Новембра 20-го 1909.
Василь і Іяна Немеш.

Сьвідки:
Георгій Кричфалуши парох
гр. кат. Коладнянський,
Даннар Кальман,
Печать Уряду Громадського.

Ч. 1116 KBIT \$500.00
на п'ятьсот доларів, котрі п. Ксе-
ня Томків отримала як посмерт-
ну заповогу по мужу Антоні з
Головної Каси Руского Народ-
ного Союзу в Америці.

Медин 21 Листопад 1909.
Ксения Томків.

Сьвідки:
Николай Резнік,
Гриць Лука.

Печать Уряду Громадського.
Томаш Хемій вїт.

Рух в відділах Р. Н. Союзу.

ELIZABETHPORT, N. J. бр. сьв. Арх. Мих. від. 142 подає до загальної відомості, що в місяцях падолисті і грудню буде при-
мати ся нових членів до брат-
ства без вступного.

С. Байтал секр.

SCRANTON, PA. бр. сьв. Вас. Вел. від. 229 подає до відомості, що річний мітинг відбуде ся 19-го с. м. в гали під церквою сьв. Володимира на 7-ій вул. Кожний член мусить явити ся і вирівнати свої довги, бо в противнім разі зістане виключений з бр. і Р. Н. Союзу. Справоздане касове і ви-
бір нового уряду. Неявивший ся член заплатити 50 цт. а уряд-
ник 1 дол. кари.

Б. Дзьобко секр.

HAZLETON, PA. сестрицтво Покрови Пр. Бог. від. 216 подає до відомості, що річний мітинг відбуде ся 12-го с. м. Вибір нового уряду. Неявивши ся заплатити кару після статутів.

А. Семанча секр.

BELLE VALLEY, O. бр. сьв. О. Николая, від. 224 подає до відомості, що річний мітинг відбуде ся дня 12. Децембра, в гали Николи Гадик. Взиває ся всіх братів, щоби явили ся на тім мітингу і вирівнали свої довги. Вибір нового уряду на рік 1910. Котрий член не явить ся і не вирівнає свого довгу, буде суспендований з братства із Р. Н. Союзу. Котрий не явить ся на мітинг, заплатити 50 ц. а у-
рядник 1 дол. кари.

М. Сорока предс.,
М. Ворона секр.

HAZLETON, PA. бр. сьв. Ар. Михайла, від. 85 подає до відомості, що дня 12-го Грудня відбуде ся річне засіданє. Початок о 2-ій год. по пол. в гали під церквою на No 6. Справоздане касове і вибір нового уряду. Кожний член беззуслівно мусить явити ся вирівнати свої зале-
гости, бо в противнім разі зі-
стане виключений з братства і Р. Н. Союзу. Неявивший ся член на річне засіданє заплатити 50 цт., а урядник 1 дол. кари.

Клим. Кравчук секр.

SWOYERS, PA., бр. сьв. Ар. Михайла, від. 197 подає до відомості, що річний мітинг відбуде ся дня 19. грудня. Початок о другій годині по пол. під церкв. сьв. О. Николая в Своєрс, Па.

1) Справоздане касове, 2) вибір нового уряду. Кожний член має явити ся і вирівнати ісвої зале-
гости, бо в противнім разі зіста-
не виключений з братства і Р. Н. Союзу. Неявивший ся член на річний мітинг заплатити 50 ц., а урядник долара кари.

Лесько Лазар предс.,
Андр. Лужецкий секр.
Яцко Квачан кас.

MINNEAPOLIS, MINN. бр. сьв. Богородиці, від. 194 подає до відомості, що дня 12 Грудня відбуде ся річний мітинг. По-
чаток о 1 год. по пол. в гали церковній сьв. Ів. Хрест. на 3. str в Minneapolis. Справоздане касове і вибір нового уряду. Кожний член беззуслівно мусить явити ся і вирівнати свої зале-
гости, бо в противнім разі зі-
стане виключений з бр. і Р. Н. Союзу. Неявивший ся член за-
платити 50 цт. а урядник 1 дол. кари.

Т. Шеремета предс.,
Ст. Мислицкий секр.

McKEES ROCKS, PA. бр. сьв. Димитрія, від. 91 подає до загальної відомості, що дня 12. грудня сего року відбуде ся річ-
ний мітинг. Початок точно о год. 3-ій по пол. Справоздане дохо-
дів за цілих 11 місяців і вибір нового уряду на рік 1910. Кож-
ний член беззуслівно мусить яви-
ти ся і вирівнати всі свої зале-
гости, бо в противнім разі зіста-
не виключений з Р. Н. Союзу і братства. Член неявивший ся на мітинг заплатити кари 1дол. а урядник 2 дол.

Т. Сушинський предс.,
А. Каня кас.,
Е. Бодак секр.

CHISHOLM, MINN. бр. сьв. О. Николая, від. 37 подає до за-
гальної відомості, що 12-го с. м. відбуде ся річний мітинг. Спра-
воздане касове і вибір нового у-
ряду. Член неявивший ся запла-
тити 50 цт. а урядник 1 дол. ка-
ри. Нових членів буде прийма-
ти ся без вступного.

І. Лазоришак секр.

N. S. PITTSBURG, PA брат. „Лицарів Сьв. Георгія“ від 250 повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітинг відбуде ся дня 12-го Децембра. Початок о год. 2-ій по полудни. Справоздане касове і вибір уряду. Взиває ся всіх членів довгуючих, щоби ви-
рівнали свої залегости, бо в про-
тивнім разі будуть суспендова-
ні на три місяці з братства і з Р. Н. Союзу. Беззуслівно кождий член не явивший ся на той мі-
тинг заплатити 50 ц. а урядник долара кари.

С. Маційовський предс.,
П. Франчак кас.,
Д. Маційовський секр.

SCOTTDAL PA. бр. сьв. Ів. Хрест. від. 36 подає до відомо-
сти, що дня 19 Децем. 1909 р. відбуде ся річний мітинг. Вибір нового уряду. Буде прийма-
ти ся нових членів. Кожний член, котрий довгує має свій довг ви-
рівнати, та кождий член має я-
вити ся. Неявивший ся член на той мітинг заплатити 25 ц. а у-
рядник 50 цт. кари.

Мих. Зорило предс.,
Іван Корба секр.
Іван Бибель кас.

DUNLO, PA. бр. сьв. П. і П. від. 61 подає до відомості, що річ-
ний мітинг відбуде ся 12-го грудня с. р. в церковній гали. Справозданя і вибір нового у-
ряду. Кожний член має явити ся і вирівнати всі свої залегости. Неявивший ся член заплатити 50 цт. кари.

Ів. Мигалик предс.,
А. Чингелі секр.

MINERSVILLE, PA. бр. сьв. О. Ник. від. 78 подає до загаль-
ного відомості, що 19-го грудня відбуде ся річний мітинг в цер-
ковній гали точно о 1-ій год. по пол. Кожний член мусить явити ся і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі зістане виключений з братства і Р. Н. Со-
юза. Справоздане касове і вибір нового уряду. Неявивший ся член заплатити 50 цт. а урядник 1 дол. кари.

В. Крамар предс.,
А. Марцінко кас.,
І. Вайда секр.

MAHANOV PLANE, PA. бр. сьв. Прор. Ілії від. 28 подає до прилюдної відомості, що 12-го грудня с. р. відбуде ся річний мітинг в церковній гали. Спра-
возданя і вибір нового уряду. Кожний член мусить явити ся і вирівнати всі свої залеглости. Неявивший ся член заплатити 50 цт. а урядник 1 дол. кари. Че-
рез місяці січень і лютий буде прийма-
ти ся нових членів до бр. від 16 до 25 літ без вступно-
го а від 25 до 45 літ за половину вступного.

О. Муха предс.,
І. Стец кас.,
Ів. Пустельник секр.

TAYLOR, PA. бр. сьв. О. Ник. від. 92. подає до загальної відомості, що буде прийма-
ти нових членів до брат. без вступ-
ного в місяці Листопад і Груд-
ня. Мітинги відбувають ся дня 21. Листопада і 19 Грудн. в гали Jones Hale Grow st.

Й. Сенюк секр.

PERTH AMBOY, N. J. бр. сьв. Василя Вел. від. 168 Р. Н. Союзу подає до відомості, що дня 14 Новембра відбув ся пів-
річний мітинг на яким вибрано слїдуючий Гол. Виділ: М. Бель-
нів пр., Дзубатий Ів. кас., Гр. Клим секр., Ів. Стек з. пр., Ів. Попаца з. кас., Нестор Гелета з. секр.; Контрольна комісія: Мі-
сяк Володимир, Олекса Гелета; Дзорці хорих: Конд. Біляк, Ів. Сенків; Дверник: Ів. Паньків. Мітинги відбувають ся в першу неділю по 7-ім в гали Massopus.

М. Белнів предс.,
Гр. Клим секр.

KINGSTON, PA. бр. сьв. Ар. Мих. від. 208 подає до відомо-
сти, що дня 19 грудня відбуде ся річний мітинг. Кожний член мусить вирівнати свій довг, бо член довгуючий не буде мати голосу на річнім мітингу.

П. Евин предс.,

BEAVERDALE, PA. бр. сьв. Арх. Мих. від. 126 подає до ві-
дома, що 19-го с. м. відбуде ся річний мітинг. Початок о 2-ій год. по пол. Справоздане касове і вибір нового уряду. Нових членів буде прийма-
ти ся за поло-
вину вступного. Кожний член мусить явити ся і свій довг ви-
рівнати, бо в противнім разі зі-
стане виключений з бр. і Р. Н. Союзу. Неявивший ся член за-
платити 50 цт. а урядник 1 дол. кари.

М. Кремпа предс.,
М. Шліфка секр.

BURNSIDE, CHICAGO, ILL. бр. сьв. Петра і Павла від. 165. подає до загальної відомості, що річний мітинг відбуде ся дня 19. грудня 1909 зараз по Службі Бо-
жій о годині пів до одинайцатї перед обідом в гали під числом 1200 93-rd & Woodlavnd Ave. Кожний член має вирівнати довг до каси братства; котрий не ви-
платить довгу буде вичеркнений з братства і Р. Н. С. Справозда-
не касове і вибір нового уряду. В місяці Грудню приймаємо нових членів без вступного а до Р. Н. С. після Статута. Кожний член мусить явити ся на той мі-
тинг. Неявивший ся член підля-
гає карі 75 центів а урядник 1.50 цт. кари.

Гр. Гавриляк предс.,
Ст. Куцоловский секр.
Йос. Щурко кас.,

McKEES ROCKS, PA. бр. сьв. Пресьв. Богородиці, від. 56. по-
дає до загальної відомості всім своїм членам, що річний мітинг відбуде ся дня 12. Децембра в гали гр. кат. парафії зараз по Службі Божій. На той мітинг му-
сить кождий член прийти бо е-
сли не прийде, то заплатити 50 ц. кари а урядник 1 дол. Так са-
мо кождий член мусить вирівна-
ти всі свої довги а если ні, то поступити ся з ним після стату-
та, точка 222 стор. 57 і точка 223 стор 58. На сім мітингу буде прийма-
ти ся нових членів без вступного. Порядок слїдуючий: 1) Прийма-
не нових членів, 2) справоздане касове, 3) вибір но-
вого уряду 4) місячні вкладки.

Тео. Скірник кас.,
Пав. Палица предс.,
Василь Копчак секр.

BUFFALO, N. Y. бр. сьв. Ів. Хрестителя від. 15. подає до за-
гальної відомості всім своїм чле-
нам, що річний мітинг відбуде ся дня 11-го Грудня. На тім мі-
тингу буде справоздане касове, і вибір нового уряду. Неявив-
ший ся член заплатити 50 цт. а урядник 1 дол. кари. Також кождий член беззуслівно мусить вирівнати свої залеглости, бо і-
накше буде виключений з брат.

О. Гринків секр.

AMBRIDGE PA. бр. сьв. Пе-
тра і Павла від. 47. подає до за-
гальної відомості, що буде при-
мати на річнім мітингу нових членів без вступного. Мітинг відбуде ся 12. грудня 1909 точно о годині пів до другої по полуд. Кожний член має ся явити на сім мітингу. Неявивший ся член підлягає карі 50 ц. а урядник 1 дол. Кожний мусить виплати свої старі довги, бо інакше буде виключений. Вибір нового у-
ряду а також більше дуже важних справ.

Ів. Михалик секретар.

MINNEAPOLIS, MINN. бр. Усп. сьв. Богородиці, від. 194 по-
дає до відомості всім своїм членам, що дня 12. грудня відбуде ся мітинг в гали при церкві сьв. Ів. Хрестителя на 3 st в Minneapolis Minn. Кожний член беззуслі-
вно мусить явити ся і вирівнати свої залеглости. Неявивший ся член заплатити 50 ц. кари а у-
рядник 1 долара кари.

Т. Шеремета предс.,
С. Мислицкий секр.

CARNGIE, PA. бр. сьв. Ап. П. і П. від. 55. подає до відомо-
сти, що річний мітинг відбуде ся дня 12. грудня т. є. в неділю о 2. год. по пол. в гали церков-
ній 220 Jane st. Неявивший ся член заплатити карі 50 ц. а у-
рядник 1 дол., проте упрашаєсь всіх прийти і вирівнати свої за-
леглости.

Ант. Астряб предс.,
Гнат Турко кас.,
Ник. Плечий секр.

PERTH AMBOY, N. J. бр. сьв. О. Николая від. 104. подає до ві-
домості всім своїм членам, що річний мітинг відбуде ся дня 12 грудня в п. Ваверчака, точно о год. 2. по полудни. 1. Справоз-
даня контрольної комісії, 2. пла-
чене місячних вкладок, 3) вибір старшини на рік 1910, 4) при-
нямане нових членів. Просить ся всіх членів, аби явили ся на сей мітинг і вирівнали всі свої належистости, бо котрий член прийде за пізно, або не явить ся та само і урядник заплатити 1 дол. кари.

М. Ваверчак,
А. Кукуруза.

WHITNEY, PA. бр. Трех. Сьвят. від. 35. подає до відомо-
сти, що річний мітинг відбуде ся 19-го с. м. Початок о 1-ій год. по пол. Кожний член мусить явити ся. Неявивший ся заплатити 50 цт. кари.

Н. Собчишак предс.,
М. Волчко секр.

TRAUGER, PA. бр. сьв. Іва-
на Хр. від. 25. подає до відомо-
сти, що річний мітинг відбуде ся в другу неділю по першім в міся-
цю, то є 12 с. м. Кожний член має явити ся та свої довги вирівнати. Неявивший ся член буде платив кару.

Дм. Тарбай предс.,
Алекс. Філяк кас.,
Мих Ющак секр.

SYRACUSE, N. Y. бр. сьв. Ап. Петра і Павла, в. 39. подає до ві-
домості, що річний мітинг від-
буде ся дня 12. грудня. На тім мітингу має контрольна комісія здати рахунок з цілого року з доходів і розходів. Вибір ново-
го уряду. Кожний член має яви-
ти ся на той мітинг о год. пер-
ший по полудню і має вирівнати свої залеглости, бо член довгу-
чий не буде мав права до голо-
сованя. Неявивший ся на мі-
тинг підлягає карі 50 ц. а уряд-
ник 1 долара.

Іван Фецич секр.

SYRACUSE, N. Y. сестриц-
тво Непор. Зачатя, Преч. Діви Марії, від. 200 подає до відомо-
сти, що річний мітинг має відбу-
ти ся 19. грудня 1909 в читаль-
ни, 927 W. Fayette st. Початок о 2. год. по полудни. На тім мі-
тингу буде вибір нового уряду на рік 1910. Кожда з членкинь має прийти і вирівнати свої дов-
ги, бо в противнім разі буде ви-
черкнена з сестр. і Р. Н. Союзу. Неявивши ся на мітинг підлягає карі 50 цт. а урядничка 1 дол.

Іван Фецич секр.

ELIZABETH, N. J. бр. сьв. Вол. від. 65 подає до прилюдної відомості, що 12-го с. м. відбу-
де ся річний мітинг. Справозда-
ня і вибір нового уряду. Кож-
ний член мусить явити ся і ви-
рівнати свої довги. Неявивший ся член заплатити 50 цт. кари. Рівнож подає ся до прилюдної відомості, що до місяця марта нових членів буде прийма-
ти ся до Бр. без вступного а до Р. Н. Союзу після статутів.

Ю. Кравець предс.,
В. Левчик секр.

MAHANOV PLANE, PA. бр. сьв. Прор. Ілії, від. 28 подає до відомості, що річний мітинг відбуде ся дня 12-го с. м. зараз по Службі Божій в гали під церквою. Неявивший ся член запла-
тити 50 цт. а урядник 1 дл. кари. Нових членів без вступного бу-
де прийма-
ти ся в січні і лютім 1910 р.

О. Муха предс.,
І. Стец кас.,
І. Пустельник секр.

PITTSBURG, PA. бр. сьв. О. Николая, від. 53. повідомляє що річний мітинг відбуде ся 12-го Децембра, на котрім буде виба-
рати ся новий уряд і буде при-
ма-
ти ся до братства без вступ-
ного. Справоздане з цілого року. На тім мітингу має кождий свій довг заплатити. Неявивший ся член платити кару після стату-
тів. Заразом повідомляю, що бу-
де братство сьв. О. Николая празнувати празник Святого Отця Николая дня 19. Децембра свята сповідь розпичне ся 18, в суботу при Везірні на котру повинні появистись всі члени.

Н. Войтович предс.,
Алек. Виташ секр.
Теодор Гут кас.

PLEASANT VALLEY, PA. бр. сьв. Арх. Мих. від. 80 подає до відомості, що 19-го грудня с. р. відбуде ся річний мітинг точно о 1-ій год. по пол. Кожний член має явити ся і вирівнати всі свої залеглости, бо в противнім разі зістане виключений з бр. і Р. Н. Союзу. Справозданя і вибір но-
вого уряду. Неявивший ся член заплатити 50 цт. а урядник 1 дол. кари.

А. Криванч предс.,
І. Демко кас.,
П. Славник секр.

MAHANOU CITY, PA. бр. сьв. О. Ник. від. 222 подає до приїждної відомості, що річний мітинг відбуде ся 12-го грудня с. р. Нових членів буде приймати ся без вступного. Неявивший ся урядник заплатит 1 дол. карі.
Ю. Орманчук пр.,
Н. Дурлака кас.,
Я. Семенюк секр.

MONESSEN, PA. бр. сьв. Ів. Хр. від. 62 подає до відомості, що дня 12. грудня відбуде ся річний мітинг. Початок о пів до другої по полудню в гали читальниці. Справоздане касове і вибір нового уряду. Кожний член беззуслівно мусить явити ся і вирівнати свої залежності, бо в противнім разі зістане виключений з Братства і Р. Н. Союзу. Неявивший ся член на сей мітинг платит одного долара карі а урядник 2 дол. Буде приймати ся нових членів до братства без вступного, а до Союзу після статутів.

Стеф. Цимбала предс.,
Фр. Янковський кас.,
Гльк Кудлик секр.

CALIFORNIA, PA. бр. сьв. О. Николая від. 148 подає до відомості, що річний мітинг відбуде ся дня 12. грудня с. р. в гали Фр. Мічель в Філіпсбургу. Вибір нового уряду і прийняття нових членів. Неявивший ся член заплатит 50 цнт. а урядник 1 дол. карі.

І. Бандровський пр.,
С. Мілян секр.
І. Бриндза кас.

ALTOONA, PA. бр. Неп. Зач. Пр. Діви від. 145 подає до відомості, що 19. грудня відбуде ся річний мітинг. Початок о год. 1-й по пол. в гали під ч. 2029 11-th ave. Справоздане касове і вибір нового уряду. Кожний член беззуслівно мусить явити ся і вирівнати всі свої залежності бо в противнім разі зістане виключений. Неявивший ся член заплатит 50 цнт. а урядник 1 дол. карі. Нових членів буде приймати ся без вступного.

Гр. Сеньків предс.,
Мих. Гринь кас.,
С. Мельник секр.

TAYLOR, PA. бр. сьв. О. Ник. від. 92 подає до відомості усім що річний мітинг відбуде ся 19 грудня. На мітингу буде приймати ся нових членів до братства без вступного. Управляє ся усіх членів щоби кождий явив ся на мітинг і вирівняв свої довги. Котрий член не явиться ся на мітинг заплатит 25 ц. а урядник 1 дол. карі.

Й. Сенюк секр.

LANCASTER, N. Y. бр. сьв. Вас. від. 87 подає до відомості всім членам, що річний мітинг відбуде ся дня 19. грудня с. р. в гали „Odd Fellow“ Cushing Bl. на Central Ave. Початок о 7-й г. по полудни. Кожний член беззуслівно мусить явити ся і вирівнати свої залежності бо в противнім разі зістане виключений з бр. і Р. Н. Союзу. Порядок мітингу: збирання розмету, справоздане касове і всіх урядників, прийняття нових членів до бр. без вступного а до Союзу після статутів, поладжування інших справ, вибір нового уряду і закінчення мітингу. Неявивший ся член підлягає карі 1 дол. а урядник 2 дол.

Пав. Трояновський предс.,
Вас. Москаль кас.,
Стеф. Кінь секр.

YOUNGSTOWN, O. бр. сьв. Арх. Михайла від. 140 подає до відомості, що мітинг відбуде ся 12. Децембра, в тім домі де буде ся правити Служба Бсжа зараз по Сл. Божій. Також визнає ся тих членів, котрі не мають шапок і відзнаків, нехай зголосять ся до предс. або секр.

Гльк Сущко предс.,
І. Фіш кас.,
І. Присташ секр.

EMERALD, PA. бр. сьв. Ар. Мих. від. 205 подає до відомості, що річний мітинг відбуде ся дня 26 грудня; кождий член має явити ся; неявивший ся заплатит кару. Вибір нового уряду на рік 1910.

Яков Грабар Филипів пр.,
Кароль Турок кас.,
Яков Грабар Проців секр.

MONESSEN, PA. Сестр. Неп. Зачатія Пр. Діви від. 230 Р. Н. Союзу подає до відомості, що річний мітинг відбуде ся 19 грудня с. р. в Малиняковій гали межі 5 а 4 Schunmaker Ave. Кожда членка має явити ся беззуслівно, бо котра не явить ся і не вирівнає свого довгу буде зупинена з сестрицями і Р. Н. С. Котра не явить ся на мітинг заплатит 50 ц. а уряднича 1 дол. карі.

Анаст. Крупяник предс.,
В. Сивик кас.,
Анна Солян секр.

McKEES ROCKS, PA. сестр. сьв. Надії від. 214 подає до загальної відомості всім членкам, що річний мітинг відбуде ся на дні 26 грудня о год. першій по полудни в гали церковній. На сей мітинг мусять явити ся всі членкині беззуслівно; в разі не явлення ся заплатит кару 25 цт. а уряднича 50 центів. Справоздане касове, і другі справи з цілого року, та вибір нових урядниць. Будемо приймати до сестрицтва без вступного а до Союзу після статута.

Анна Кульчицка предс.,
Пілагія Галає секр.,
Марія Андрейчан кас.

WEST SENECA, N. Y. бр. Пр. Богор., від. 149 подає до відомості, що 12-го грудня відбуде ся річне засідане. Початок о 2-й год. по полудни під числом 556 Ingham Ave. Справоздане касове і вибір нового уряду на рік 1910. Кожний член беззуслівно має явити ся і свої залежності вирівнати бо противнім разі зістане виключений з бр. і Р. Н. Союзу. Неявивший ся член на річне засідане, заплатит 50 ц. а урядник 1 дол. карі.

Теод. Петришин предс.,

PASSAIC, N. J. бр. сьв. О. Николая, від. 42 подає до відомості, що річний мітинг відбуде ся дня 12. Децембра о пів до другої по пол. Вибір нового уряду на 1910 рік, збирання місячного і справоздане з доходів і розходів за 1909 р. та перерахування членів, чи всі присутні. Хотби з членів не прибув а хотия прибув, не чекав на замкнене мітингу, буде покараний після Братського статута.

Ад. Яцишак предс.,
Алекс. Хованец секр.
Конст. Петрик кас.

BARNESBORO, PA. бр. сьв. Ап. Петра і Павла від. 166 Р. Н. С. подає до відомості, що 19. Децембра відбуде ся річний мітинг. Вибір нового уряду на слідуєчий рік. Напоминає ся тих членів, котрі довгують щоби свій довг вирівняли; член або урядник буде покараний грошево, если не появить ся на сей мітинг.

Йос. Фелтович предс.,
Вас. Фиташевич кас.,
Нестор Ревак секр.

SPANGLER, PA. бр. Бл. Пр. Бог. від. 120 подає до відомості своїм членам, що річний мітинг відбуде ся дня 19. грудня. Початок о годині 1. по полудни. Вибір нових урядників і справоздане касове, а також буде прийняття ся нових членів від 16 р. до 30 за половину вступного. На той мітинг має явити ся кождий член і вирівнати свої довги, бо не явивший ся член і не вирівнявший своїх довгів буде виключений. Неявивший ся заплатит 50 ц. а урядник 1 дол. карі.

І. Венгрия предс.,
М. Велей секр.,
М. Смарш кас.

SCRANTON, PA. бр. Пр. Діви Марії, від. 123. подає до відомості, що мітинг відбуде ся дня 12. грудня с. р. в гали церковній о годині 12:30. На сій мітингу зложать урядники річне справоздане, почім наступить вибір уряду на слідуєчий рік.

На сій мітингу прийматись буде нових членів до братства без вступного. Кожний член має явитись під карою 1 дол.

П. Кирилюк секр.

CURTIS BAY, M. D. бр. сьв. Петра і Павла, від. 81 подає до відомості, що дня 26. Децембра відбуде ся річний мітинг. Кожний член мусить прийти. Вибір нового уряду на рік 1910, обрахунок каси. Всі довжники мусять вирівнати старі довги під утратою всяких прав у від. Неявивший ся член заплатит 50 ц. а урядник 1 дол. карі.

Петро місків предс.,
Іван Валега кас.,
Йосиф Дурдела секр.

BRESLAU, PA. бр. сьв. Анд. Ап. від. 30 подає до відомості, що річний мітинг відбуде ся дня 12-го децембра. Початок о 1 год. по полудни в слідуєчій порядку: 1) прийняття нових членів за половину вступного 2) справоздане місячне 3) справоздане з цілого року 4) вибір нового уряду. Кожний член мусить вирівнати свої залежності. Неявивший ся член заплатит 50 ц. а урядник 1 дол. карі.

Ів. Гмитрик секр.

NEW BRITIAN, CONN. бр. сьв. Ап. П. і П. від. 254 подає до відомості всім членам, що дня 14-го Грудня с. р. відбуде ся пів річне засідане. Початок о 7. год. по пол. на Lees Hall, Lafayette str. Справоздане касове і вибір нового уряду на рік 1910. Кожний член мусить явити ся на сей мітинг і вирівнати свій довг, бо в противнім разі буде виключений з братства і з Р. Н. Союзу. Неявивший ся член на то засідане заплатит 50 ц. а урядник 1 дол. карі.

Мих. Селеман секр.

McKEESPORT, PA. Тов. „Запорожска Січ“, від. 132 подає до відомості своїм членам, що річний мітинг відбуде ся дня 26-го Грудня 1909. Кожний член мусить явитись і вирівнати свої залежності за рік 1909. Вибір нового уряду на рік 1910. Член неявивший ся підлягає карі 1 дол. а урядник 2 дол. Член неявивший ся на мітинг і нехотівший заплатити карі буде виключений з Тов. і Р. Н. Союзу.

Петро Сова предс.,
Йосиф Шушереба секр.,
Дмитро Хоціньский кас.,

DONORA, PA. бр. сьв. Димитрія, від. 157 подає до загальної відомості, що річний мітинг відбуде ся дня 26. Грудня 1909. Вибір уряду на рік 1910. Кожний член має явити ся о год. 1-й по полудни. Неявивший ся заплатит 50 ц. а урядник 1 дол. карі. Так само буде ся приймати нових членів до братства без вступного а до Р. Н. С. після статута. Мітинги відбувають ся на 5-й улиці в гали під церквою.

Ів. Цешко секр.
Теодор Біл предс.,

ST. LOUIS, MO. бр. сьв. Володимира Вел., від. 179 подає до відомості, що річний мітинг відбуде ся дня 19. грудня с. р. Початок о першій год. по пол. в церковній гали. 1) Справоздане касове 2) вибір нового уряду. Кожний член мусить явити ся і вирівнати свої залежності, бо в противнім разі зістане виключений з братства і Р. Н. Союзу. Неявивший ся член на річний мітинг заплатит 50 ц. а урядник долара карі.

Вас. Колодій пр.,
В. Пасічник секр.,
П. Зарубинський кас.

SAYRE, PA. бр. сьв. Бл. Пр. Богородиці подає до відомості всім своїм членам, що дня 19-го грудня відбуде ся річний мітинг. Початок о 7. год. вечером. Справоздане касове і вибір нового уряду; кождий член беззуслівно мусить явити ся і вирівнати свої залежності, бо в противнім разі зістане виключений з братства і Р. Н. С. Неявивший ся член заплатит 50 ц. а урядник 1 дол. карі.

М. Зубинько предс.,
А. Лучейка секр.
Д. Новак кас.

BUTLER, PA. бр. сьв. Арх. Мих. подає до відомості, що річний мітинг відбуде ся дня 21. Новембра в гали під церквою. По справозданню рахунків касових контрольна комісія переглянула книги секретаря і каси а і книги найдено в добрім порядку. До нового уряду вибрано слідуєчих: Іван Швед пред., Ів. Бунга кас., Ст. Когутанич секр. П. Гонга з. пред., М. Яхвас з. кас., Д. Телинцко з. секр., Пет. Креніцький записник. Контрольна Комісія: Юліан Креніцький, Йос. Цимбала і Петро Височанський; Ант. Митрик капітан, Федор Минта хорунжий; Й. Цимбала доз. хор.; Лук. Шумяньский дверник; Післанці: Макар Лаврівський і Олекса Малецький. Напоминає ся тих членів, що занедбали виплатити свої довги на річний мітинг, щоби старали ся як найскорше їх виплатити, бо будуть виключені з братства і Р. Н. Союзу. Члени, що живуть по других плеях, нехай зголосять ся і гроші засилають на нисше подану адресу:

Іван Швед або Ст. Когутанич, Вох 366, Butler, Pa.

HAZLETON, PA. Отсим даємо до відомості що Перші Загальні Збори, Читальні „Просвіти“, відбууть ся дні 16-го Януара (лат.) о год. 6-й вечером під ч. дому 196 сог. S Pine & Noble St. Hazleton, Pa. На ті збори запрошуємо сердечно усіх Газлетонських так із околиці Русинів.

Теодор Поливка предс.,
О. Шараварко секр. 47—

ПРЕДСТАВЛЕННЯ. На дохід гр. кат. церкви Пр. Д. Марії в McKees Rocks, Pa. **ГОСТИНА СЬВ. НИКОЛАЯ.**

відбуде ся в день празника сьв. О. Николая, 19. Грудня о год. 7½ вечером в Turner Hall. По представленню Вигравка золотого годинника. Вступ від особи 40 і 25 цт. Просимо всіх Русинів о численну участь.

Комітет.

ТОВАРИШКИ ЖИТЯ Українки, в віці від 20 до 28 літ пошукує 30 літн. україн., майнер маючий 3.00 денного зарібку, з маючим 1000 дол. 5 лотів у Вінніпегу. Зголошення wraz з фотографією до

John Puna
Вох 476
47-50 Nanaimo, B. C. Can.

ДЕ С Олекса Ткачук? Найнапиште до Михайла Мацовського і Василя Матоліча, щоби они віддали гроші „Товариству Любо“, котрі він позичив згада ним людям, бо інакше они не хотять віддати. Се є обовязком О. Ткачука. Прошу хтоби про нього що знав, а найліпше такій сам нехай зголосить ся на адресу:

John Kreszkowsky,
441 N. 9-th str.

ДЕ С 6178

Іван Лило з Гірного Волчого, Гал. У важній справі просить ся о його адресу:

Ign. Hwozdecky,
113 Greens Alley,
Scranton, Pa.

ДЕ С Марія Данычук; має перебувати де в околиці Taylor, Pa. Простить ся подати адресу до:

Petro Peropanicz,
Manor Sta., Pa.

ХТО ПОТРЕБУЄ форнічер, може дуже дешево купити під адресою:
78 E.1-st (4 floor) N. Y. City
П. Шидловський.

ДЕШЕВІ КНИЖКИ ДЛЯ РУСИНІВ.

хто замовить за 1.00 дол. книжок, дістане пачку красивого тюбону даром. Пришліть 2 центу ву марку на присилку цінника.
John Iwanyc,
157 Middle Ave.,
Garfield, N. J.
47-49

Поклик!

Гей хто в Січі озови ся Тай не сумуй, не жури ся, Покинь журбу, нехай гине, Таж Ти козак з України! Чого Тобі сумувати Полов слези отирати Та ходити мов сновиди, Чиж се Тобі не огида? Наші предки боювали, Кровцю свою проливали Та не гнули своєї спини, Не смугили України! Наші предки говорили А і самі так робили: Будуть з Тебе паси дерти — Сьмій ся і жартуй до смерти! Ану братя не журить ся, Гордо станьте, усьміхніть ся; Гумор, сьміх і гарні жарты До „Шершеня“ прошу слати. Серед жартів, кпин і сьміху, Своєї рідні на потіху, Україні на розраду, Запроданням на загладу: „Ще не вмерла“ заспіваєм, Бо ми чисту совість маєм! А щоби скріпити мої сили Поможіть ми братя млі! Свойов працьов і доляром. Най ніхто не бере даром Мене до рук і читає Хто крихітку чести має, Тож прошу не відкладати Передплату зараз слати І спокійно лиш глядіти Як Шершень буде брєніти.

SZERSZEN
439 North 6th Ave.
Scranton, Pa.

Господинець на 68 та для американських Русинів. вийшла з друку величка але цінна книжочка під заг.: **Ангелський Хоръ** збірникъ народно-церковнихъ пісень

зложивъ о. Володимиръ Стегъ. Книжочка ся містить в собі 34 цілком нових пісень, уложених під нота, а то: 10 пісень до Ісуса Христа; 11 пісень до Пресв. Д. Марії; 4 пісень на Родзество Христово, а 9 пісень різного змісту. Книжочка апробована Іх Пресв. Епископом Ортинським, в котрій то апробувань гармонію відносить духа християнського кожного вірного; поручає ся прого всімъ дяко-учителямъ, щоби старали ся сьміхъ пісень народъ вучити і такимъ чиномъ причинити ся до Божої слави.

Ціна одної книжочки 25 цнт. 6 примірниківъ наразъ за \$1.25 10 „ „ „ „ „ „ \$2.00

Головний склад у **RUTHENIAN BOOK STORE,**
439 North 6th Ave., SCRANTON, PA.

М сто 4.00 долларів тільки 2.50 дол.

1) „Тисяч і одна ночей“ — є то книжка досить велика, містить в собі 67 дуже цікавих повістей в обрамках, всьода коштую 2.00 дол. по польськимъ друкованам.
2) „ТОВАЧ РУСКО-АНГЛІЙСКИЙ“ добре переведений на 260 сторін, 60 цт.
3) Книжка в котрій можна вучити ся більше як 200 слуг, 30 цт.
4) Календар на 1910 рік „ПРИЯТЕЛЬ ЖИВНІЯ“, 35 цт.
5) ПІТУЧНА ФОТОГРАФІЯ, образ великий 16x20 цалів, 30 цт

Через одні місяці спродаємо тих 5 річей тільки за 2.50 дол. Хто закупить у нас тих 5 річей, тому виплемо Перо атраментове цілком даром. Гроші посилати через моні-ордер на адресу:

A. M. WASIURKOV
Box 257, FLATRIVER, MO.

РУСИНІ! Спомагайте своїх Русинів. — Посилайте гроші до краю, купуйте шифкарти в Руській спілці **RUTHENIAN EXCHANGE CO.,** 184 HUDSON STR., NEW YORK. Удавалітесь також до неї в справах ґрунтових і військових, котрі ся Спілка точно виконає.

Такого єще не бувало! небавом вийде з друку **Календар Провідник**

на рік 1910 після нового стилю Ціна в гарній оправі 35 цнт. Агентам і книгарням опуст. Замовляйте завчасу! **Eugene Hwozduk**
705 Mint Alley.
S. S. Pittsburg, Pa.

Руський Лікар зі старого краю **ДР. М. ВИСОЦКИЙ** Спеціаліст в мунеських, жіночих і діточих недугах. Години урядові: 8—9 рано, 1—2 по пол., 6—8 ввечера.

Office 142 Ferry Str.,
NEWARK, N. J.
ГОВОРІТЬ ПО РУСЬКИ!

Російсько-Американська Лінія. Одинона без пересіданя лінія поміж Росією а Америкою.

Почтові пароходи. Пароход „Бірма“ — жовтня 2-го 1909. Двошрубвий парохід „Росія“ — листопада 6-го 1909.

Ті, що їдуть в кабінах сьвіт улькнені від оглядан в Кестлгарден і висідають в порті, если они вистають оглянені через лікарів і урядників на шифі.

Ціни умірковані. За близшими інформаціями звертати ся до:

A. Johnson & Co.,
Gen Pass Agent,
27 Broadway,
NEW YORK, N. Y.

МЕТАЛЕВІ Обцас і запятка

Зроблені зі сталі. Для майнерів, каменярів, фармерів і всіх, що роблять при тяжкій роботі. Змєкшіть свої розкоди за цюботи. Можете купити такі цюботи у вашого продавця цюботів або кождий плаєць вам сі обцас наложит. Она зроблять ваші старі цюботи як нові. Металеві обцаси перетрєвають три пік-рєані Піншіть по книжку а довідаетесь більше. **UNITED SHOE MACHINERY CO.,**
BOSTON, MASS.

DR. RICHTER'S

PAIN-EXPELLER Чоловік шарпаний болями є безпоміжний неначе сей розбитий корабель на скелях. Коли Ви терпите на ревматизм, невралгію, простуду і т. п., то скоріть купіть кілька разів натирати **PAIN EXPELLER-OM,** загалюно унанним, всесвітним домогим ліком. По всіх друторках в ціні по 25 і 50 цнт.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl Str., New York, N. Y.

Посір на мапію охорону „Котівца“

Книжки

які можна дістати вскладі книжок „Свободи“:

Америка	15
Ангел та пустельник і т. і. ..	15
Борба клас і чому бобітники організують ся	15
В Старім і Новім краю	25
Гріхи міліонерів і т. п. С. 7. ..	15
Дешо з історії православної місії в Америці	10
Дешо про зв'язи	30
Дві левади і т. п. С. 5.	15
Дорога любови, то Божа дорога, С. 6.	15
Емігрант	15
Жовнір	10
Журавлі	10
Житє, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах	15
Земельне питанє	15
Зуб за зуб	10
Історія Руси з образками ..	10
Капітал і праця	15
Книжка рахункова	50
Казка про Жидів	15
Многострадалий народ, огляд історії українського народу	20
Навернений Грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	10
Новий Завіт	50
Образки і загадки	10
Оповідання	10
Про відступників від рос. православ'я	10
Про нутро землі	20
Підземні скарби	20
Покуса	10
Про кінець світа	15
Псалтир	50
Розмова Поляка з Русином ..	10
Смерть	10
Стародавні казки та оповідання	10
Степові люде	10
Страйк	20
Стріляй на смерть, робітничая драма	10
Товариєка ворожка	10
Унія в Америці	20
Хто з чого живе	10
Які то є люди на землі, а 20 образками	50
Як мужик ходив до паря правди шукати	10
Через кордон	10
Руско-англійський глумач ..	60
Польско-англійський глумач ..	60
Молитвенники в красній справі	
Бог Надежда моя	\$2.50
Хліб Душі	2.50
Druh Duszi	1.50
Druh Duszi (в звич. опр.) ..	70
Молитвенник малий	1.50
Вінець	1.50
Зборник	2.30

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні	10
Книжочки Братські	10
Метрики хрещення	20
Метрики шлюбні	20
Метрики смерті	20
Міоманник померших душ ..	10

Пишіть на адресу:

Swoboda,

134 Hudson St., New York.

Русини Пітсбурга і околиці!

Чи Ви знаєте, що

German Savings

& Deposit Bank

на розі 14-ої і Carson ул.,

South Side,

Pittsburg, Pa.

є найбезпечнішим банком? Не

знаєте, то загляньте до справо-

відання стейтових контролерів,

що узнали наш Банк за один з

найсолідніших і найпевніших

в Пенсильванії. Маєток 5,000-

000.00. Платимо 4 проц.

Шифарти на всі лінії. Висла-

ка грошей, сирани нотаріальні,

військові і т. и.

Й. Е. Рот, преде,

А. П. Міллер, касієр,

Ал. Бучак, ур. банку.

„ДУШПАСТИР“

се прекрасна, щиро-руська церковно-народна газета.

Виходить в Філадельфії кожного місяця, подає гарні науки духовні і відомости зі світа. В „Душпастир-и“ друкують ся важні для всіх оголошення гр. кат. канцелярії Епископської. Не брак там і жартів веселих та сьмішних, і красних образків. „Душпастир“ всім подобає ся — всі его хвалять.

Копіює на цілий рік так тут в Америці як і до старого краю всего лиш \$1.20.

Читайте, що пишуть за „Душпастир“:

Canada, Sask., Canada, Mart 29, 1919.

Вечесна Редакція Душпастиря! — ...Признаю Вам щиро правду, що ніяка часопись так не доводила мене, як ся наша, дорога часопись „Душпастир“... Ся часопись то єсть так, якби в дуже сильну по-ситу, легкий, манящий дощ... Нехай засіє благодать Божа над сим початком так гарного і сьвятого діла! — З поважанєм Олекса Хабун

Подібні похвальні листи приходять до Редакції „Душпастиря“, майже щодня. Тож закликає „Душпастир“ чим-ськоше для себе і для Ваших своїх і знайомих тутки і в краю.

„Душпастир“ повинен бути я кождий руський хаті.

Гроші на „Душпастир“ треба посилати (найліпше поштовим моней-ордером) на імя:

Rev. J. Boyarchuk, 821 N Franklin St., Philadelphia, Pa.

Позір, Братя Русини!

Я зроблю в найліпшого мате-

риалу на найнижшій ціні Братські шапки, відзнаки, ласи, брощки, фани, хоругви, уніформы, печатки всякого рода так для братства, як і для особливих осіб

Продаю майліпші види в жити Ісуса Христа від Різдва аж до Вознесіння. Продаю також книжки до молени і світські руські, польські і словенські по дуже низьких цінах. — Бсьм Русиним, а до того членом Р. Н. Союзу. Проч в чужині! Удавайте лиш до свого! Як хто знає, най так пише. За роботу гарантую. Моя адреса така.

Stefan Kalakuka

215 Moran Court,

Scranton, Pa.

Для Церков

виконує всякі роботи з обсягу різбарства і позолотарства як:

Іконостаси, вітвари, кивети і ин бунний управитель різбарської і позолотарської роботи в Товаристві для розвою рускої штуки у Львові.

Іван Луговян,

c/o German Savings & D. Bank
S. S. Pittsburg, Pa.

Дарунок на Сьвята.

Сей гарний годинник, загально-внаний в своєї досконалости, найліпшої конструкції, в гарантію на 5 літ, в написом „Пам'ятка в Америці“ дістає наш кождий оступер в свій дарунок. Ми ріши в роботі небувалию сю оферту, щ б го повсюднити наш тютюн „Москва“ знаний в доброти і нешкідливости по найліпших закупках Америки. Хто хоче нам помочі, діане 100 пачок тютюну вартос і 15 літ тільки за 6.00 дол., так, що кождий за свій труд заробить 9.00 д. л. лому варіюку божий дістане в дарунок цілим даром отсю годинку. Кождий армукіє, що ми не хочемо заробити в лиш якостити підприємчів до продажі того тютюну, без якого ніхто, хто його раз спробує, не мож- обійти ся.

Неодоленим сейчас звертаємо гроші.

Ся оферта є нажна лишень на сьвяточний час, отже хто хоче в ній скориста, н. який сичас пришло 50 пт. а по огляненю усього на експресові офіці доплатити решту, 5.50 та забере тютюн та годинник. Сумнівати і боятися ся я повинен ніхто, поважаша наша фірма не палежить д. тих, що хвилює оголошують ся по часописях. Хто читав часописи, сей знає, що вона існує пару літ. Бизнес веде совісно і все виконує то, щ обіцяє. Колиб так не було, бизнес не мігб так довго існувати.

Russian Tobacco Company, 132 Nassau Str., Dept. 8, New York City

Добрі Фарми в стейті Нью Йорк.

МОЖНА КУПИТИ ТАНО НА СПЛАТУ РАТАМИ З БУДИНКАМИ І ЗАСІВОМ, В ЧАСТИ ПОЛОЖЕНІЙ ВЛИЗЬКО ТОРГОВИЦЬ, ЗЕЛІЗНИЦЬ, ШКІЛ І ЦЕРКВЕЙ.

Бюро Рільництва стейту New York поможе безплатно руським господарям емігрантам сполучитися з рільництвом стейту New York і улькоче купуючих фарми, арендуючих або робітників.

По дальші інформації приходіть або пишіть на адресу:

Commissioner of Agriculture

23 Park Row - - - - - New York City.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союзу“, кожде братство приналежне до „Союзу“, повинно мати отсі книжки:

- 1) Книжку членів (іменослов).
- 2) Книжку місячних складок.
- 3) Книжку касову і протоколову.

На сі книжки повинно кожде братство засатил 5 долларів до каси „Союзу“.

Найбільша чесько-словенська і християнська фірма прапори, гужики, братські відзнаки, шапки та усі річя потрібні для братства в Америці

EMIL BACHMAN

680 So Centre Ave., Chicago, Ill.

Пишіть по наш великий, 40 сторін чисельний каталог, в яким містять ся також сотні похвальних листів від всіх словенських братств в Америці. Пишіть до нас по словенськи або по руськи — як хто уміє. Знаємо по руськи читати але відповідати будемо по словенськи.

Свій до свого!

Нумо Братя! Свій до свого! До Мамроша! Всі до одного! Чужих усіх поминайте, Тільки свого підпирайте. Мамрош Русин справдливий, А в бизнесі все утихий — Хто-же хоче більше знати, Прощу прийти й переконатися. Горівки найлучші має, Бо злих зовсім не тримає. І так віслю, комовицю, Для всіх добру сливовицю Арак, коняк, рум, палецька І кмітківка солоденька; Вина рівнож всі хороші І то за дешеві гроші. Пиво сьвіже і холодне — Лучше бути вже не годне. Є пугара, щб курити. Лиш у него тра купити. Гому Братя, памятайте, Та до нього завертайте. А ті, що в контрів приїжджають Най сей адрес памятають:

Trof. Mamrosh,
110 Morris str.,
Jersey City, N. J

Одинокий руський адвокат і нотар на цілу Америку Доктор права

ЮЛІАН ЧУПНА

Консулярний комісар.

Цілогоджує всі справи в Галіції. Процеса спадкові і ґрунтові. Відбє гроші від довжників. Справа військо-Споряджує контракти, повномочія і є інші документи. Перепроваджує італіянці і всі випис гіпотечні. 9 3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA. Адрес почтовий: JULIAN CZUPKA, LL P. O. Box 372, WILKES-BARRE, PA

THE FIRST NATIONAL BANK

OF MINERSVILLE, PA.

Капітал \$50,000.00. Надвишка і нерозділені зиски \$93,000.00. Заснований 1864 року.

Проводить загальний банковий бизнес. Вилас міжнародні монї ордері, драфти і лєре лє гроші до всіх частий світа, позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоїлись протягом послідних 5 літ і виносять тепер около \$500,000.00.

Гроші пересилає через фірм Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

ВИРОБИ БРАЦКІ

шаплі, шапки, відзнаки, хоругви, уніформи.

В. Н. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAN, PA.

Накладом „СВОБОДИ“ вишлал

Папері листові

окрашені гарними вінетами і портретами наших руських генів — Продає друкарня „Свободи“ по ціні 50 пт. за 25 штук.

SVOBODA,

184 Hudson st., New York.

АРТИСТ РІЗБЯР

Евгеній Василенко

виконує усі роботи

входячі в обсяг церковно-

штуки, як:

ІКОНОСТАСИ

ВІВТАРІ

ПРЕСТОЛИ

ВАЛЬДАХИНИ і т. д.

Золотить і малює ікони.

Усі роботи виконує добросовісно.

EUGENY VASYLENKO

337 W Center St., Shenandoah, Pa

Одинока взірцево уряджена

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“

затрудняє добре вишолонений друкарський персонал, посідає найновіші машини, як томе ріжнородні гарні черенки і прикраси.

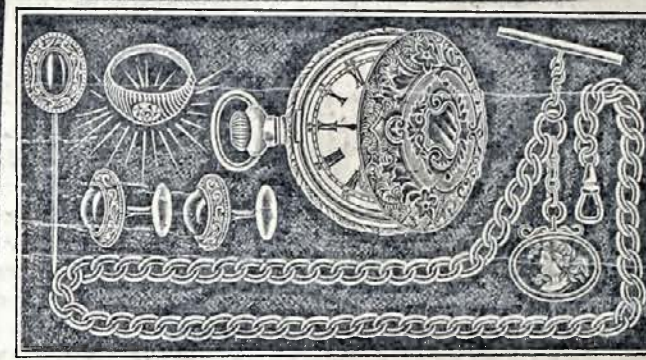
Виконує

всякі друкарські роботи

точно, гарно і по низьких цінах.

Впов. Родимці, як томе Відділи і члени Р. Н. Союзу повинні в всяких друкарських роботах удавати ся лише до своєї друкарні „Свобода“. — Адрес:

184 Hudson Street, New York, N. Y.

Надзвичайна випродаж на сьвята через 30 днів

Елегантська

Скринька

з тими всіма

кусниками

з гарантією

що дійсно

вартує сі гро-

ші виплєсь

по отри-

маню \$5.00

ТІЛЬКО.

Пакунок до кождої особи містить

в собі: з подвійною конертою позолочений

годинник.

Красний ланцюжок з новомодним дармо

висом.

Гарна шмилка до краватки з камінцем.

Перстень з діамантовим камінцем.

Гара шпінчок різаних до манжетів з ка-

мінцями.

Ся спеціальна Випродаж лишень в цілі оголошення наших дороговцінностей по цілій Америці. Ми не приймає більше, як одно замовленє від одной особи. Навіліть 5 дол. в режістрованим листі або поштовим переказом, в одержите в якій небудь сторіні або околиці Америки гарну скриньку з загарком, ланцюжком шмилкою, перстем і шпінками, без віякого більше доплачуванн. Шліть Ваше замовленє до:

Frank's Jewelry Co. 48 West Broadway

Dep. 107, New York.

Оден з найбільших броварів в Америці.

Варить пиво на краєвий спосіб. без всяких примішок.

Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити.

Голова від него ніколи не болить, бо єсть здорове і поживне.

Не треба его зрештою хвалити, бо добре само за себе говорить.

F. ROBINSON'S SONS,

Lager Beer Brewery,

435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa.

Telephone calls:

General Office 2333, Night Call 4854.